2010. július 5., hétfő

www.maszol.ro

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
127. (1193.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3048 ▼
1 amerikai dollár	3,4414 ▼
100 magyar forint	1,5110 ▼

Aktuális 2

Lengyelország: magasabb részvétel a második körben

Csaknem 31 millió lengyel választópolgár volt jogosult az urnákhoz járulni tegnap az elnökválasztás második fordulójában, hogy döntsön a két jelölt, a liberális Bronislaw Komorowski és a konzervatív Jaroslaw Kaczynski, a repülőszerencsétlenség áldozatául esett Lech Kaczynski volt államfő ikertestvére között.

Kultúra 6

Ezren tizenhét zászló alatt

Történelmének különböző szakaszaiból származó tizenhét székely zászló alá sorakozott fel az Ezer Székely Leány Napjára összegyűlt székely közösség szombaton a csíkszeredai Szabadság téren. A zászlóbemutató az egész napos rendezvény első mozzanatának számított.

Társadalom 7

Civil ösztöndíj rászorulóknak

Újra elindítja három éve működő ösztöndíjprogramját a Dr. Verestóy Attila Alapítvány. Hargita megyei középiskolásoknak, nappali tagozatos egyetemistáknak és kutatóknak kínál az intézmény esélyt a továbbtanulásra.

Vezércikk 3

Tanulságok

A válság kezelésének is megvan a kultúrája, azazhogy bizonyos helyeken (és ilyen hely Románia) éppen hogy nincs meg. Ezért késik mindig a megfelelő reakció gazdasági válságra és áradásra, a demokrácia megcsúfolására és hatalmi visszaélésekre, emiatt válik a kihívás szinte mindig tragédiává. Persze nem a vezetők, hanem az elesett, védtelen emberek számára. ▶

Ágoston Hugó

Víz- és elnöki szitoközön zúdult ismét Romániára

Szemtanúk szerint utoljára 1974-ben érte ekkora árvíz Sepsiszentgyörgyöt, a háromszéki városon percek alatt úrrá lett a pánik Fotó: Kovács Zsolt

Sorra botrányba fulladtak a Boc-kabinet hétvégi „árvízlátogatásai", a kárvallottak dühösen fogadták a politikusokat. Emil Boc miniszterelnököt paradicsommal, tojással dobálták meg, Traian Băsescu pedig hangos szóváltásba keveredett az árvízkárosultakkal. Az elkeseredett emberek azzal vádolják a kormány tagjait: a nehéz gazdasági helyzetben nem nyújtanak érdemi segítséget a katasztrófa sújtotta övezetekben. Az államfő sem takarékoskodott a replikákkal: alkalmi kritikusát hazugnak, kofának nevezte. Sepsiszentgyörgyön nem volt idő a veszekedésre: három évtizede nem látott katasztrófa söpört végig a városon. **7. oldal** ▶

Ma utalják az IMF-pénzt

Ma vagy holnap utalja át a Nemzetközi Valutaalap (IMF) a Román Nemzeti Banknak (BNR) a hitelszerződés ötödik, 913,2 millió eurós részletét, miután a múlt hét végén Washingtonban a nemzetközi pénzintézet igazgatótanácsa „rábólintott" a Boc-kabinet költségcsökkentő intézkedéseire. Mihai Tănăsescu, aki Romániát képviseli az IMF-nél, azt nyilatkozta: az igazgatótanácsban egyhangúlag meghozott döntés azt jelzi, a pénzintézet erőteljesen támogatja az eddigi és a jövőben tervezett romániai reformokat. A több mint 900 millió euró a jegybankhoz kerül a folyó fizetési mérleg deficitjének finanszírozására.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Markó: nem jó kormányozni

Az ország szociális-gazdasági helyzetét, a reformokat, az oktatási törvényt és nem utolsósorban az RMDSZ kormányzati szerepvállalásának politikai és erkölcsi vonatkozásait „vették leltárba" a hétvégén zárult marosfői EU-tábor előadói. **3. oldal** ▶

Sajtót szemléz az EU-tábor egyik fiatal résztvevője Fotó: Salamon Márton László

Magyar ízek Romániában

ÚMSZ

A magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar mintegy nyolcvan hagyományos terméke – a libamájtól a tokaji aszúig – került fel a hétvégétől a Cora üzletlánc bukaresti és kolozsvári hipermarketjeinek polcaira. A tíz napig tartó népszerűsítő akciót a budapesti Agrármarketing Centrum kezdeményezte azzal a céllal, hogy bővüljön a magyar agrártermékek piaca Romániában. „A magyaros ízeket eddig is szerették a romániaiak. A termékbemutatótól azt reméljük, hogy még több kedvelője lesz a magyar ízvilágnak" – mondta Füzes Oszkár nagykövet a bukaresti magyar nagykövetségen tartott pénteki megnyitón. **2. oldal** ▶

Röviden

Újraalakult a Román Kommunista Párt

Ismét van Román Kommunista Párt (PCR), ugyanis a hétvégén a Szocialista Szövetség több száz küldöttje szavazta meg a névváltoztatást. „1990 óta senkinek nem volt bátorsága felélesztení a kommunista ideológiát” – hangsúlyozta Constantin Rotaru, az alakulat elnöke. Szerinte a kommunista államnak rendelkeznie kell az ipar egy részével, és meg kell erősítenie a központi hatalmat. Rotaru felszólalását ütemes tapssal és a régmúlt időket idéző jelszavakkal köszöntötték a küldöttek, de a pártvezér leállította a „lelkesedést”, mondván „az akkori kiabálók most más pártokban vannak, nekünk munkával és felelősséggel kell helyettesítenünk a zajongást”.

Mark Gitenstein: jó üzlet az F-16-osok megvétele

Mark Gitenstein amerikai nagykövet szerint az F-16-os vadászgépek megvásárlása jelenti a „legolcsóbb és leghatékonyabb” megoldást a román légierő felszerelésére NATO-kompatibilis gépekkel. A Bukarestbe akkreditált amerikai diplomata országa nemzeti ünnepe alkalmából mondott beszédében azt hangsúlyozta, hogy ezzel az üzlettel Románia részévé válik az „F-35-ös programnak”. Mint ismeretes, a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) márciusban úgy döntött, hogy huszonnégy F-16-os harci gép beszerzését javasolja a parlamentnek. A döntés helyességét az ellenzéki pártok és a konkurens Grippen is kétségbe vonja.

A holokauszt áldozataira emlékeztek Szombathelyen

A holokauszt áldozataira emlékeztek a szombathelyi deportálások 66. évfordulóján a vasi megyeszékhelyen. A helyi zsidó hitközség imaházában tartott tegnapi gyászmegemlékezésen, azt követően pedig az egykori zsinagóga előtti emlékműnél tartott koszorúzáson részt vett Aliza Bin-Nun, Izrael magyarországi nagykövete és Hende Csaba honvédelmi miniszter is. A szertartást Radnóti Zoltán rabbi és Fekete László főkántor vezette. A megemlékezésen az izraeli nagykövet arról szólt, hogy a magyar köznyelv a holokauszt áldozatait gyakran nevezi úgy: „akik nem jöttek vissza”, megkerülve annak a megfogalmazását, hogy gyilkosok áldozatai lettek.

Azerbajdzsán Washington segítségét kéri Karabah ügyében

Az azeri elnök az Egyesült Államok segítségét kérte a vitatott hovatartozású Karabah-hegyvidék ügyében tegnap, amikor fogadta az európai körúton járó Hillary Clinton külügyminisztert. Azerbajdzsán azt várja az Egyesült Államoktól, hogy a „nemzetközi jog alapján, a lehető leggyorsabban” segítsen megoldást találni a válságra, amely Örményországgal áll fönn a Karabah-hegyvidék miatt. „Ez nagyon nagy gond nekünk, és leginkább veszélyezteti a térség biztonságát. Népünk szenved” – jelentette ki Ilham Aliyev a külügyminiszterrel folytatott négyszemközti beszélgetése előtt.

Öngyilkos merénylet Irakban halottakkal és sebesültekkel

Legkevesebb négyen életüket vesztették és 23-an megsebesültek egy öngyilkos robbantásban tegnap délelőtt az iraki Ramádiban – közölte egy belügyminisztériumi illetékes. A merényletet egy nő hajtotta végre el-Anbár tartomány kormányzósági hivatalának előcsarnokában a Bagdadtól mintegy 100 kilométerrel nyugatra fekvő városban – tájékoztatott a helyi rendőrség. Az előcsarnokban sokan várakoztak a kormányzóra, aki a terrorcselekmény idején házon kívül volt.

Magasabb részvétel a második körben

Hirösszefoglaló

Csaknem 31 millió lengyel választópolgár volt jogosult az urnákhoz járulni tegnap az elnökválasztás második fordulójában, hogy döntsön a két jelölt, a liberális Bronislaw Komorowski és a konzervatív Jaroslaw Kaczynski, a repülőszerencsétlenség áldozatául esett Lech Kaczynski volt államfő ikertestvére között. A választóhelyiségeket reggel hat órakor nyitották, este nyolckor zárták.

Az első fordulót két héttel ezelőtt Komorowski nyerte a voksok 41,5 százalékát megszerezve, Kaczynski öt százalékkal maradt le. A felmérések többsége Komorowski győzelmét vetítette előre, de Kaczynski esélyeit sem becsülték alá. Ami a részvételi arányt illeti, a lengyel központi választási bizottság a szavazóurnák nyitva tartásának félidejében 26,63 százalékos eredményt közölt. Ez az arány 3,25 százalékponttal haladja meg a két héttel ezelőtti, első fordulóban, ugyanebben az időpontban regisztrált részvételi arányt. ◄

Elnökválasztás Lengyelországban. A felmérések többsége Bronislaw Komorowski győzelmét vetítette előre

Joe Biden Irakban ünnepelte július 4-ét

MTI

Kettős küldetéssel érkezett Irakba szombaton Joe Biden amerikai alelnök: együtt ünnepli az amerikai katonákkal a függetlenség napját, és megpróbálja arra ösztönözni az iraki vezetőket, hogy állítsanak fel végre működőképes kormányt. Az Obama-kormányzat vezető tisztségviselői nem szívesen látogatnak Irakba azóta, hogy a március 7-i választások nyomán patthelyzet alakult ki, egyik politikai erő sem képes a kormányalakításra. Biden, az iraki ügyek fő fehér házi felelőse, utoljára januárban járt a közel-keleti országban. Mostani útja annak jele lehet, hogy az Egyesült Államok fokozza erőfeszítéseit, szeretné, ha politikai megállapodást érnének el az iraki politikai vetélytársak, és a lehető leghamarabb felálljon egy új kormány Bagdadban. Az új iraki parlament július második felében készül összeülni – a választások után második alkalommal –, de az egymással versengő formációk továbbra sem képesek megegyezni, hogy melyik tömörülésnek van elegendő támogatottsága az új vezetők, köztük a miniszterelnök megválasztásához. A parlamentnek alig több mint egy hónapja van arra, hogy feloldja a patthelyzetet, még a muzulmán böjti időszak, a ramadán augusztusi kezdete előtt. Ramadán idején az arab világban lényegében szünetel mindenféle politikai tevékenység. ◄

Kormányalakítás Szlovákiában: megállapodtak

ÚMSZ

Megállapodott a koalíciós szerződésről a négy szlovák jobbközép párt, amelyek közösen kívánnak kormányt alakítani – jelentette be Iveta Radicová kijelölt kormányfő a szombati koalíciós tárgyalások után. Radicová szerint végleges megállapodás született mind a kormányzati tárcák, mind a parlamenti tisztségek elosztásáról. A koalíciós szerződést a négy párt képviselői holnap délután írják alá Pozsonyban. Az új kormánykoalíciót a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU), a Szabadság és Szolidaritás (SaS), a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) és a Híd alkotják. A koalíciónak a 150 tagú törvényhozásban 79 képviselője van. „Minden témát megoldottunk és lezártunk” – mondta újságíróknak Radicová. Megelégedését fejezte ki afelett, hogy partnerei elfogadták az emberi jogokért és a kisebbségekért felelős miniszterelnök-helyettes jogköreinek kibővítésére vonatkozó javaslatát. Ezt a posztot a Híd párt kapta, s miután pénteken nem volt elégedett a jogkörök gyakorlásának lehetőségeivel, a koalíciós tárgyalásokat megszakították. Radicová a probléma megoldásához a jogkörökről szóló törvény módosítását javasolta. ◄

Magyar ízek a román fővárosban

Cs. P. T.

A magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar mintegy nyolcvan hagyományos terméke – a libamájtól a tokaji aszúig – került fel a hétvégétől a Cora üzletlánc bukaresti és kolozsvári hipermarketjeinek polcaira. A tíz napig tartó népszerűsítő akciót a budapesti Agrármarketing Centrum kezdeményezte azzal a céllal, hogy bővüljön a magyar agrártermékek piaca Romániában. „A magyaros ízeket eddig is szerették a romániaiak. A termékbemutatótól azt reméljük, hogy még több kedvelője lesz a magyar ízvilágnak” – mondta Füzes Oszkár nagykövet a bukaresti magyar nagykövetségen tartott hétvégi megnyitón.

Szabó József Andor agrárattasétól megtudhattuk: ilyen jellegű, hipermarketekben szervezett magyar termékbemutató még nem volt Romániában. „Itt volt az ideje, hiszen kitűnőek a román–magyar agrárkapcsolatok” – jelentette ki a diplomata. Tájékoztatása szerint a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar 5,2 milliárd eurós volumenéből egymilliárd euró értékű áru irányul évente Romániába; ekként Németország után Románia Magyarország legfontosabb partnere agráripari téren. Gaál Zoltán, az Agrármarketing Centrum osztályvezetője beszámolója szerint azért esett a választásuk a Corára, mert az üzletlánc hipermarketjeiben a legnagyobb az egy négyzetméterre eső forgalom Romániában. „A Cora eddig húsz magyar terméket listázott, tíz napig számuk megnégyszereződik” – mondta a budapesti szakember.

A népszerűsítő akcióban a román kormány is partner. Erről biztosította házigazdáit Haschi András romániai mezőgazdasági államtitkár és Csutak-Nagy László, az állategészségügyi hatóság elnöke is.

A hétvégi megnyitót magyar néptáncosok fellépése tette színesebbé, s a rendezvény végén megkóstoltatott magyar gasztronómiai csodák ízesebbé. ◄

A bukaresti megnyitót a rendezvény végén megkóstoltatott magyar gasztronómiai csodák tették ízessé A szerző felvétele

„Nem jó kormányozni”

Marosfőn véget ért a Magyar Ifjúsági Értekezlet által szervezett EU-tábor

ÚMSZ

„A súlyos gazdasági helyzet és az ennek nyomán meghozott népszerűtlen megszorító intézkedések dacára, az RMDSZ addig vállalja a kormányzást, amíg esélyt lát arra, hogy valós és mélyreható reformokat foganatosítson a romániai közigazgatás átépítése és a decentralizáció megvalósítása terén” – jelentette ki Markó Béla miniszterelnök-helyettes Marosfőn, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) által szervezett EU-táborban. Az RMDSZ elnöke az ország szociális-gazdasági helyzetét, a reformokat, a készülő oktatási törvényt és nem utolsósorban az RMDSZ kormányzati szerepvállalásának politikai és erkölcsi vonatkozásait is taglaló előadásában úgy fogalmazott: olyan időszakban vagyunk, amikor alapvetően nem jó kormányozni, a Szövetség azonban mégis vállalja ezt, és nemcsak erkölcsi megfontolásból, hanem mert ebben az időszakban valóban nagy esély van jelentős, mélyreható reformok megvalósítására, a belterjes, túlburjánzó állami bürokrácia lebontására.

Zárszó Marosfőn. Széll Lőrinc MIÉRT-alelnök (balra) és Markó Béla RMDSZ-elnök az EU-táborban Fotó: RMDSZ

Kikényszerített decentralizáció

A bonyolult és bürokratikus állam „lebontásának” első kézzelfogható eredményeként Markó a kórház-decentralizációt nevezte meg. Elmondta, az elmúlt hónapokban az RMDSZ egy valóban mélyreható decentralizációt kényszerített ki az ágazatban, melynek nyomán az egészségügyi intézmények túlnyomó része a megyei, illetve a helyi önkormányzatok hatáskörébe kerültek át. „Az általános demokrácia kérdése a sajátos demokratikus jogokkal abban az elvben találkozik, amit egy szóban úgy hívok, hogy decentralizáció” – hangsúlyozta a miniszterelnök-helyettes.

Tanügyi sikerek leltára

Az oktatási törvényről szólva Markó kifejtette: alapvető cél az, hogy teljes körű és minőségi anyanyelvű oktatást biztosítsanak a legfelsőbb szintig, de ezzel egy időben a döntési jogkörök is a helyi közösség kezébe kerüljenek. „Állítom, hogy magyarul tanulni és tanítani leghatékonyabban és legeredményesebben csak önálló intézményrendszerben lehet” – mutatott rá. Markó Béla emlékeztetett: 1989-ben egyetlen önálló magyar középiskola sem volt, ma 60 fölött van a számuk Erdélyben. Meglátásában az új oktatási törvénnyel reálissá válik az önálló döntéshozatal lehetősége. Szerinte a törvény a decentralizációs elképzelések által lehetőséget biztosít arra, hogy minden közoktatási intézményben az iskolai vezetőtanácsok, tanárok, szülők, önkormányzatok képviselői hozzák meg a döntéseket. „A mi szempontunkból ez nagyon fontos előrelépés ahhoz, hogy mi dönthessünk az oktatással kapcsolatos ügyekben. Ha ugyanis ezekben megszerezzük a döntési jogokat, és megadjuk a helyi közösségnek, akkor rendkívül nagyot léptünk abba az irányba, amelynek végcélja az autonómia” – hangsúlyozta az RMDSZ elnöke.

Gazdasági kérdések

„Mennyibe fog kerülni harminc év múlva egy liter benzin, hol lesz a nyugdíjkorhatár és mekkora lesz a bevándorlás aránya? Az ideális helyzet, amit mindenki szeretne, természetesen az, hogy a nyugdíjkorhatár 65 év körül lenne, a benzinár a maihoz képest nem változna és a bevándorlók száma a kényelmes öt százalékot nem haladná meg. Ehhez képest a szakértők szerint 30 év múlva a nyugdíjkorhatár 70 év körül lesz, a benzin literenkénti ára mai összegre átszámítva 20-25 lejre nő és a bevándorlók aránya eléri a 20 százalékot” – fogalmazott Gáti István kormányfőtitkár-helyettes, hangsúlyozva, hogy Románia gazdasági jövőjét nem lehet külön, az Európai Uniótól függetlenül vizsgálni. Varga Gábor, az Országos Szabadalmi és Védjegyhivatal vezérigazgatója a szellemi tulajdon védelmének kérdésköréről beszélt.

EP-képviselők tanácsai

Winkler Gyula, Sógor Csaba és Sebastian Valeriu Bodu EP-képviselők *Your choice: közéleti szerepvállalás vs. gazdasági szféra az EU-ban* című előadása a köz- és versenyszféra kölcsönhatására világított rá. Bodu a privát és állami szektor előnyeinek és hátrányainak összehasonlítását követően részletesen tárgyalta a közszereplővé válás feltételeit. A témát tovább fejtegetve, a mentalitásváltás szükségességének kérdéskörére alapozva, Winkler Gyula a fejlődési tendenciák figyelembevételét ajánlotta a hallgatóságnak, egy jövőjét tervező fiatal szempontjainak felvázolásával. Sógor Csaba beszédében arra hívta fel a hallgatóság figyelmét, hogy a mai globális pénzügyi válságban a legfontosabb hosszú távú befektetés az oktatás minőségének és körülményeinek javítása kell hogy legyen.

Versenyképesség hazai pályán

Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke a közigazgatásban való tapasztalatszerzés hasznosságát emelte ki, miszerint az itt szerzett ismereteket bármilyen szektorban, munkakörben lehet értékesíteni: „aki teheti, iskolavégzés után induljon a közigazgatásban, mert a tapasztalatszerzés mellett kapcsolatokat építhet, vagy akár széles körben képezheti magát”. Tonk Márton, a Sapientia EMTE kolozsvári karának dékánja szerint a versenyképesség alapfeltétele nem feltétlenül az egyetemi képzésben elsajátított ismeretek, habár ezek is mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon való érvényesüléshez. Szerinte „nem elsősorban az egyetemek fogják megoldani a fiatalok helyzetét, itt ugyanis gazdasági kérdésekről is beszélünk”, azonban mindez mellett kulcsfontosságú „az önerőből, az egyetem padjain kívül szerzett felkészültség” – hangsúlyozta a dékán. ◄

Tanulságok

Ágoston Hugó

Ahol demokrácia van, ott a hazafiság nem visszatetsző, demagóg megnyilvánulás, hanem mozgósító, a társadalom összetartozását és szabadságtudatát erősítő erény. Nem pótléka a megoldásnak, hanem hajtóereje.

A világ első hatalmának az előző kriminális kormányzat alatt alaposan része volt válságban, megpróbáltatásokban – annyira, hogy nekünk, európaiaknak is jutott belőlük bőségesen. Az idei nemzeti ünnepen, július 4-én Barack Obama elnök azt mondta: „Amerika sohasem hátrált meg valamely kihívás elől. Álltuk a sarat nehéz időkben együtt, tovább mentünk; újítunk, versenybe szállunk és győzünk.”

Mint annyiszor, most is ellen kell állnunk bármilyen kísértő összehasonlításnak a hazai helyzettel vagy pláne vezetőkkel – csupán annyit jegyezzünk meg, hogy a kihívásokkal történő szembeszállásnak, a válság kezelésének is megvan a kultúrája, azazhogy bizonyos helyeken (és ilyen hely Románia) éppen hogy nincs meg. Ezért késik mindig a megfelelő reakció gazdasági válságra és áradásra, a demokrácia megcsúfolására és hatalmi visszaélésekre, emiatt válik a kihívás szinte mindig tragédiává. Persze nem a vezetők, hanem az elesett, védtelen emberek számára.

Európában most jobboldali kormányok vannak túlsúlyban – hazafias „forradalmáraik” nem is győzik hangsúlyozni ezt; de mi lenne, ha körülnézve tudatosítanák azt is, hogy milyen állapotban is van Európa e néppárti áradás körülményei között?! Tudnak valamit, kétségtelenül, e bajnokok, valamilyen fogást a demagógián is túl, amivel megszerzik, majd megtartják a hatalmat, ám hogy mit kezdenek vele – ami szintén kultúra, politikai kultúra kérdése –, az rémisztő, amint a hozzánk legközelebb álló két példa is mutatja. (És várjuk meg a lengyel választások kimenetelét...)

Igen, Európa tér- és lendületvesztésben van, nemhogy az ázsiai óriásokhoz képest, de az Obama-korszakban máris magára talált Amerikai Egyesült Államokkal szemben is. Mondhatni éppen kulturális válságban, a szó szélesebb értelmében: a kihívásokkal való szembenézés, a válságkezelés kultúrája és a politikai kultúra krízisének formájában.

Ezért is volt annál felemelőbb az, amit földrészünk (miért ne lennénk egy kicsit eurohazafiak?) sportsikerként a hétvégén megélt, az egész világ szeme láttára. Természetesen a szeszélyes labdarúgó-világbajnokságról van szó, amelynek Hollandia és Németország – Brazília és Argentína hazaküldésével – hirtelen nem csak csillogást, de mintegy értelmet is adott. Tálcán kínáltatik ezzel egy újabb, a sporton túlmutató, nagy horderejű tanulság: az akarás és a tehetség nélkülözhetetlen, de korántsem elégséges feltétele a sikernek, győztes csak az lehet, akiben megvan a jó szervezés képessége és a végrehajtás alaposssága is.

Ma utalják az IMF-pénzt

Folytatás az 1. oldalról

A 13,6 milliárd euró készenléti hitelt 2009 májusában hagyta jóvá az IMF. A most átutalt összeggel együtt Románia 10,7 milliárd eurót hívott már le a készenléti hitelkeretből. Az idei államháztartási hiány a bruttó hazai termék (GDP) 6,8 százaléka lesz a tervek szerint. A deficit a takarékossági intézkedések nélkül elérné a 9,1 százalékot.

Jeffrey Franks, az IMF romániai missziójának vezetője azt mondta a döntés után, hogy az igazgatótanács jóváhagyta az idei tervezett inflációs cél 3,5 százalékról 7,9 százalékra való emelését. Hozzátette: az IMF arra számít, hogy az áfa 19 százalékról 24 százalékra történő emelése csak az árakra lesz hatással, ami a jövő év folyamán fokozatosan eltűnik, így nem kell állandó inflációs nyomásra számítani. Mint ismeretes, az Alkotmánybíróság az alaptörvénybe ütközőnek nyilvánította a kormány és a parlament által korábban már elfogadott takarékossági csomag egyes részleteit, így a nyugdíjak 15 százalékos csökkentését. Miután ezért veszélybe került az IMF hitelrészletének kiutalásáról szóló döntés, a kormány július 1-jei hatállyal 24 százalékra emelte a forgalmi adót a korábbi 19 százalékról. A takarékossági törvénycsomag egy másik intézkedése értelmében 25 százalékkal csökkennek a közalkalmazotti bérek. ◄

ANI-törvény: Brüsszel is bírál

ÚMSZ

„Aggodalom tölti el az Európai Bizottságot a romániai Országos Feddhetetlenségi Ügynökség, az ANI működését szabályozó törvény, annak módosításai miatt” – nyilatkozta a *Mediafax*-nak a hétvégén Mark Gray. Az Európai Bizottság szóvivője hozzátette, az utóbbi időben Brüsszelben megelégedéssel nyugtázták az ANI tevékenységét, hiszen úgy látták, hogy kulcsfontosságú szerepet tölt be a korrupcióellenes harcban. A brüsszeli aggályok azt követően fogalmazódnak meg, hogy korábban több hazai civil szervezet élesen bírálta Frunda György RMDSZ-es szenátort, akit azzal vádolnak, hogy „az utóbbi években mindent megtett a korrupcióellenes küzdelem megakadályozásáért”. Mint arról beszámoltunk, a civil szervezetek arra kérték az RMDSZ-t: hívja vissza a korrupció mellett „kardoskodó” szenátorát.

A Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) hatásköreit megnyirbáló törvényre reflektál tegnap közzétett nyilatkozatában az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) is. „Miközben a lakosságtól áldozatvállalást várnak el, az ország vezetői saját vagyonosodásukat magukra szabott törvénnyel kívánják elfedni, lehetetlenné téve a felelősségre vonást és megszüntetve az átláthatóságot” – áll az EMNT elnöksége által aláírt állásfoglalásban. ◄

Román lapszemle

A magyar és szász lakosság múltbeli szerepe rányomta bélyegét Nagyszeben arculatára – vallja szülővárosáról Aron Huzu. A román Játékvezetői Testület volt elnöke az *EVZ*-nek adott interjúban nagy szeretettel mesél nagyszebeni gyermekéveiről. *(EVZ)* ▶ Elfér egy tenyérben a botoşani-i szülészeten világra jött csecsemő. A 980 grammos bébit az orvosok próbálják életben tartani. A kórház történetében már óriásbabák születésére is volt példa: a múlt évben egy hét kilogrammos kislány is itt látta meg a napvilágot. *(Adevărul)* ▶ A gyermekek elhanyagolása a leggyakoribb kiskorúak ellen elkövetett visszaélés az Országos Gyermek- és Családjogvédelmi Hatóság jelentése szerint. A 2009-ben jelentett 11 686 esetből 1326 testi, 1151 érzelmi, 572 szexuális visszaélés és 8101 esetben elhanyagolás volt. *(Curentul)*

Tiszta vizet a pohárba!

Romániának mintegy 30-40 milliárd euróra lenne szüksége az ivóvíz megfelelő minőségének biztosításához, ú a költségek csupán Bukarest esetében elérnék az 500 millió eurót.

B. T.

Románia nyugati felében, mindenekelőtt Bihar, Szatmár és Arad megyében a talajvizek arzéntartalma sokfelé meghaladja a nemzetközileg megengedett mennyiség tízszeresét is. Az arzén a legmérgezőbb fémek egyike, az Egészségügyi Világszervezet egyben rákkeltő elemnek is tartja.

Riogatás helyett segíteni

Románia nyugati térségében a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem környezetvédelmi karának dékánja, a geológiai tudományok doktora, Călin Baciu által vezetett szakértőcsoport vizsgálódott, megállapítva, miközben az Egészségügyi Világszervezet maximum 10 milligramm arzént engedélyez egy liter ivóvízben, addig Bihar, Szatmár és Arad megyei kútjaiban gyakran ennek a mennyiségnek a négy-ötszörösét ismérték, de olyan kutakra is akadt, amelyek vize literenként 100 milligrammot tartalmazott a halálos anyagból. Ezeknek a kutaknak a vizét a helybeli lakosság főzésre, de ivásra is felhasználja.

A vizek arzéntartalma a magyar határ közelében lévő folyószakaszokon a legnagyobb, elsősorban a Fehér- és a Fekete-Körösben. A Sebes-Körös, valamint a Temes folyó vize viszonylag tisztának mondható. A szakemberek még nem találtak magyarázatot arra, miként került a talaj- és folyóvizekbe az arzén, amely rendszerint a kőzetekben megkötve található. Bizonyos körülmények között azonban kioldódhat, a kutatók most arra próbálnak rájönni, melyek ezek a körülmények, mi befolyásolja megjelenésüket, illetve hogyan lehetne elejét venni a vizek további mérgezésének.

A vizsgálódások 2005-ben indultak be, 200–300 méteres mélységű artézi kutaknál. A szakemberek, a pánikkeltés megelőzése érdekében, az eredmények nyilvánosságra hozatala előtt teljes mértékben meg akartak győződni méréseik pontosságáról, céljuk ugyanis nem a riogatás volt, hanem az, hogy segítségére legyenek az érintett lakosságnak – nyilatkozta a bukaresti *Adevărul* című napilapnak adott interjújában Călin Baciu, aki azt is elmondta, a konkrét és részletes eredményeket nemzetközi szaklapokban is közlik majd. Vizsgálódásaik nyomán kettős célt követnek: részben igyekeznek alternatív ivóvízforrásokat találni az érintett térségek lakossága számára, részben pedig azon lesznek, hogy megfelelő módszereket térképezzenek fel az arzéntartalom számottevő csökkentésére.

110 ezer négyzetkilométeren

Románia nyugati övezetében már régebben is folytattak a talajvizek arzéntartalmával kapcsolatos kutatásokat, és több tanulmány is megjelent már a témakörben, a hazai illetékesek azonban mindeddig nem figyeltek fel a veszélyes jelenségre. 2002 és 2005 között például az Európai Bizottság három országban, Romániában, Magyarországon és Szlovákiában finanszírozta az erre vonatkozó kutatásokat. Ekkor Bihar és Arad megye vizeiben literenként 24 illetve 95 milligramm arzént mutattak ki. A Smedley&Kinninburgh szakintézet már 2002-ben figyelmeztetett arra, hogy Romániában és Magyarországon mintegy 110 ezer négyzetkilométeres területen van jelen nagy mennyiségben az arzén a talajvizekben. Az intézet szakértői román területen ekkor sokfelé literenkénti 150 milligrammos arzénkoncentrációt is kimutattak. Egy évvel korábban a Gurzău & Gurzău cég próbálta meg felhívni – ugyancsak sikertelenül – az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy az ország nyugati felében, Bihar és Arad megyében, legkevesebb 50 ezer ember egészségét fenyegeti az ivóvíz túlzott arzéntartalma. A cég kutatói literenként 176 milligrammot találtak a halálos méregből a talajvizekben és a térségbeli kutakban.

Negyven éves lemaradás

A történtek országosan is felvetik a romániai ivóvíz szennyezettségének kérdését. A Romániai Vizek Országos Társaság ellenőrző szolgálatának főnöke, Teodor Lucian szerint Romániában katasztrofális ilyen szempontból (is) a helyzet. Az ország lakosságának 68 százaléka ugyan központilag kapja az ivóvizet, ennek a 68 százaléknak alig több mint fele rendelkezik megfelelő csatornázással. A súlyos helyzetre való tekintettel az Európai Unió 12 éves haladékot adott Romániának ahhoz, hogy a teljes lakosságot tisztítóállomásokon megszűrt ivóvízzel lássák el. Ehhez azonban mintegy 30-40 milliárd euróra lenne szükség, a beruházás csupán Bukarest esetében 500 millió euróra rúgna. Jelenleg a háztartások alig 50 százalékánál teljesült ez a követelmény, az idő pedig sürget, mivel az uniótól kapott haladék 2018-ban lejár.

A talajvizet Romániában tovább szennyezik a mezőgazdaságban használt rovar- és gyomirtók, műtrágyák, amelyek oldata a folyókba kerül.

A romániai vizek 40 százaléka nem felel meg az uniós igényszintnek. A Romániai Vizek Országos Társaság ugyan kidolgozta a vízminőség javításához szükséges stratégiát, pénzhiány miatt azonban az egyelőre nagyrészt holt betű maradt. Miközben Brüsszel a vízminőség fokozottabb és gyakoribb ellenőrzését követeli Bukaresttől, addig a hatóságok bezáratják a szakosított laboratóriumokat. Így a szakemberek a szükséges évi 12 elemzés helyett legfeljebb négyet végezhetnek el. Az ország lemaradása jelentős ilyen tekintetben, hiszen a fejlett országokban már 1970-ben komoly intézkedéseket tettek az ivóvíz minőségének javításáért. A nyugati államokban a vizeket már teljesen megtisztították a veszedelmes anyagoktól, míg Romániában azok feltérképezésével sem végeztek még mindenütt. ◄

Románia egyharmadát fedné be az olajszőnyeg

Románia területének egyharmadát is lefedné a Mexikói-öbölben változatlanul terjengő olajszőnyeg – derül ki egy internetes oldalról.

Gy. Z.

Idestova két és fél hónapja ömlik az olaj a Mexikói-öbölben: a British Petrol (BP) brit olajtársaság „Deepwater Horizon” („Mélytengeri Látóhatár”) nevű olajfúrótoronyban bekövetkezett robbanás nyomán mintegy másfél kilométeres mélységben kiömlött olaj már olyan mértékben szennyezi a természetet, hogy nemcsak közvetlenül veszélyezteti az élővilágot, hanem a trópusi ciklonok idényének beköszöntével a környező szárazföldön még olajeső hullása is várható.

A „fekete pestis”

A jelenet horrorisztikus: a tengert elborító olajszőnyeg csak nő és növekszik. A „fekete pestis” időközben már tízezer négyzetkilométereket terít be: elérte Florida és Texas partjait, a Mississippi deltavidékét is. A Mexikói-öböl azonban messze van tőlünk, még csak el sem tudjuk képzelni, milyen is lenne, ha a szerencsétlenség – akárcsak az országot sújtó ár- és belvíz – az ajtónk előtt következett volna be.

Egy internetes térkép segít az elképzelhetetlen megidézésében, a *http://www.ifitwasmyhome.com/* honlapon bárki számára meglelhető; a „Location” rovatba kell a középpontba helyezni kívánt helység nevét beírni. Ha az olajfoltot ráhelyezzük Közép-Európa térképre, láthatjuk, hogy Magyarországot jóformán be is takarná, Romániának pedig elfedi szinte az egyharmad részét. Alakja ráadásul napról napra változik, az internetes oldalon ezt is folyamatosan figyelemmel kísérhetjük.

A „Deepwater Horizon” április 20-i fölrobbanása óta az amerikai kormány becslése szerint 68–151 millió liter olaj folyt el az öbölben. A csőd szélén táncoló BP számtalan próbát tett a környezetkárosító folyamat elhárítására, legutóbb például megkísérelte a megsérült felszállóvezeték lefűrészelését és egy szelep fölszerelését, hogy a kifolyó olaj nagy részét a felszínen ellenőrzésük alá vonhassa. A művelet rendkívül veszélyes volt, és nem is járt sikerrel: miután a fűrészelés megtörtént, a korábbinál 20 százalékkal több olaj távozik a tengerbe.

Tomboló hurrikánok

A helyzetet csak súlyosbítja, hogy a régióban elkezdődött a pusztító hurrikánok időszaka. Mexikó 21 városában hirdettek ki szükségállapotot a minap trópusi viharrá leminősített Alex nevű hurrikán miatt. A Mexikói-öböl partvidékén tomboló ciklonnak ennek ellenére már hét halálos áldozata van. A nyugat-atlanti hurrikánidény első nagy viharjának, az Alexnak legkevesebb hét halottja van Mexikóban – közölte pénteken az északkelet-mexikói Nuevo Leon szövetségi állam kormányzója.

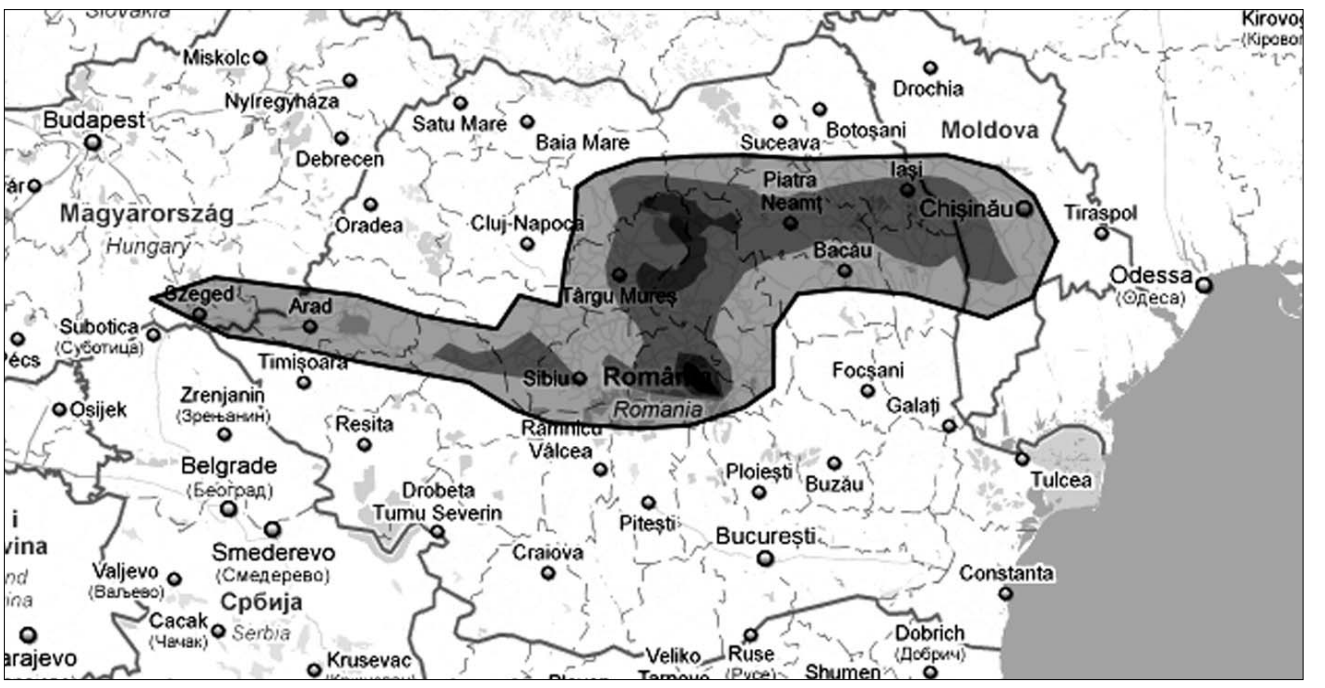

Chisinăutól Szegedig nyúlna a Mexikói-öbölbeli olajfolt, ha rávetítenénk Románia térképére

Az Alexet szerdán minősítették le kettesfokozatú trópusi viharrá, néhány órával azt megelőzően, hogy lecsapott Mexikó északkeleti részein. Szárazföldi útját ennek ellenére tombolással kezdte: a heves esőzések és széllökések következtében több folyó megáradt, fák szakadtak ki a talajból és házak rongálódtak meg. Rodrigo Medina kormányzó pénteken azt mondta, hogy legkevesebb hét ember haláláról tudnak a hatóságok.

Több mint tízezren maradtak áram és ivóvíz nélkül pénteken az államban, ahol a vihar következtében vezetékek szakadtak le, és néhány transzformátorállomás is leállt. Az Alex, mielőtt elérte volna Mexikó partjait, 11 ember halálát okozva söpört végig a Yucatan-félszigeten, Nicaraguán, Guatemalán és El Salvadoron. Átviharzott a Mexikó-öblön is, ezért le kellett állítani a műveleteket az olajszennyeződés felszámolására.

Az atlanti-óceáni hurrikánszezon, az Alex névre keresztelt első hurrikán igencsak borzolja az olaj és földgázpiaci befektetők kedélyeit. A viharok ugyanis több esetben érintik a tengeri olaj- és gázmezőkben gazdag Mexikói-öböl térségét, amely jelentős részt hasít ki az amerikai energiafogyasztásból. A hevesebb viharok miatt evakuált munkások, illetve megrongált platformok a kínálati oldalon jelentenek veszélyt.

Segítene az atombomba?

Orosz szakemberek azt állítják, hogy 10 kilotonnás atomtöltettel olcsón és egyszerűen lehetne elzárni a Mexikó-öböl vizét szennyező olajszivárgást. Egyes visszaemlékezések szerint annakidején a Szovjetunióban ötször vetettek be nukleáris fegyvert szivárgó gázkutak elzárására, három vagy négy esetben sikeresen. Viktor Mihajlov fizikus, egykori orosz atomenergetikai miniszter szerint egy 10 kilotonnás atomtöltet már rég megoldotta volna a problémát.

„A robbantás nem volna ártalmas, és csak 10 millió dollárba kerülne, szemben azzal a 2,35 milliárd dollárral, amelyet az olajtársaságnak mindeddig kárelhárításra és kártérítésekre kellett kifizetnie” – érvel Mihajlov. Az olajszivárgás atomtöltettel való lezárására történő javaslatokat a BP elvetette. ◄

Lap-top

A hétvége címe. A héa-növelés hatása. Egy éjszaka alatt az árak annyit emelkedtek, mint Magyarországon hat hónap alatt, *Evenimentul zilei.*

Magyarázat. Az összehasonlítás az időben meghozott döntések fontosságát hangsúlyozza ki. Odaát Bajnai oldotta meg. Ideát a Năstase-kormány beosztó, józan gazdaságpolitikája, szolid eredményei után Románia kormányai (amelyek közül az utóbbi négyet Emil Bocnak a neve fémjelez) energiát, érdeket és költséget nem kímélve minden tőlük telhetőt elkövettek, hogy a tönk szélére juttassák az országot. (Bölcsességükben a nagyobbik kormánypárt vezetői még csak fel sem ismerik, hogy amikor a liberálisokat okolják és kárhoztatják, voltaképpen a parlamenti háttérből az RMDSZ által támogatott szocialista kormányzást dicsérik.)

A megoldás. A *Gândul* szerint az árvíz sújtotta Traian Băsescu megtalálta a károsultak megsegítésének módját: „Vágunk majd az egészségügy és a tanügy költségvetéséből”. Hadd fulladjanak meg!

A kövérség mint negatívum. Ha még valaki azt gondolta volna, hogy a kövérség a jólét jele, figyelmébe ajánljuk a több napilapban olvasható statisztikát: Romániában egyre nagyobb a túlsúlyból eredő megbetegedések (anyagcserezavar, magas vérnyomás, cukorbaj és egyebek) száma és aránya. Az meg egyenesen riasztó, hogy – nyilvánvalóan a rossz étkezési szokások (fast food és tsai) miatt – a középiskolás korúak körében a kórosan elhízottak aránya 3,6 százalék; kilenc évvel ezelőtt ez az érték még 1,7 százalék volt.

Ha van akarat. Ne felejtsük el az *Academia Cațavencu* „jövőképét”. A szatirikus hetilap stratégái egy híres mondást egészítettek ki. A mondás: „Szép ország Románia. Kár, hogy lakott.” A kiegészítés: „Szerencsére nem sokáig.” Hogy elmennek, vagy pedig kipusztulnak a lakói? Miért vagy?

A nap álhíre. A kis Boc, a nagy Boc fia, arra a kérdésre, hogy mi akar lenni, ha nagy lesz, azt válaszolta: veszélyforrás a nemzetbiztonságra. Miután az apja nem értette, a kisfiú türelmesen elmagyarázta, hogy a sajtóban akar dolgozni.

Minden napra egy mondás

„Igazán nevetni: ez a legtökéletesebb szépítőszer.” Eötvös Károly

A vég

Horváth István

SZELLEMIDÉZÉS

Nem kitűnni!

Semmiben se légy közönséges. (…) A köznép tapsa nem elégíti ki az okost. Vannak kaméleonjai a népszerűségnek, akiknek nem Apollo édes fuvallatában telik kedvük, hanem a tömeg morajában. Felfogásban sem: ne örülj a csőcselék csodálatának, mert nem megy túl a szájtátáson. Az általános ostobaság ámul, míg az egyéni okosság rájön a csalásra.

Legyünk tisztességesek. Álljunk mindig az igazság pártján, olyan elszánt kitartással, hogy sem tömegszenvedély, sem zsarnoki erőszak ne kényszerítsen soha átlépnünk az igazság határát. (...) A tisztesség híveinek száma vajmi csekély. Sokan magasztalják ugyan, de nem élnek vele; mások a veszély pillanatáig követik, ott aztán az álnokok megtagadják, a számítók elleplezik. A tisztesség nem bánja, ha barátságba, erősebb hatalomba vagy önérdekbe ütközik is, ezért hagyják hamar cserben. A körmönfontak tetszetős elmélettel magyarázzák hűtlenségüket, mondván, hogy nem akarnak magasabb vagy állami érdeket sérteni. Az állhatatos férfi szemében azonban árulás a színlelés; inkább akar következetes lenni, mint okos, mindig ott van, ahol az igazság, és ha elhagyja társait, nem azért teszi, mert ő ingatag, hanem mert a többiek azok, és már előbb letértek az igazság útjáról.

Ne foglalkozzunk rossz hírben álló személyekkel, dolgokkal. Főleg szélhámosokkal ne, akikkel több lenézést szerzünk magunknak, mint hitelt. (...) Az óvatos még bölcsességével sem igyekszik kitűnni, hát még olyasmivel, ami nevetségessé teszi gyakorlóját!

Baltasar Gracián: Az életbölcsesség kézikönyve. Fordította: Gáspár Endre

Kormányfői homokzsák

Mintha a hazai politikai elittel kívánna versengeni, úgy pusztítja az országot az árvíz. Bár az elszabadult elemeknek még sokat kellene tanulniuk ahhoz, hogy túlszárnyalják a mestert, de a hatalom így sem szereti a konkurenciát, így most aztán – jócskán megkésve – azt mímeli, hogy próbálja megfékezni a folyókat. Emil Boc kormányfő is bekapcsolódott a gátépítésbe, és mintha csak valamilyen túlélési gyakorlaton vett volna részt (amire aligha van szüksége, hiszen mestere a túlélésnek, több kormánya is átvészelt már mindenféle katasztrófát, pénzügyit, gazdaságit, természetit), egy egész homokzsákot helyezett el a Szeret útjába, mintegy utalva rá, hogy ha a miniszterelnöki tekintéllyel súlyosbított zsák sem képes megálljt parancsolni a vizeknek, akkor ő már többet aligha tehet. Az igazság az, hogy ezt sem kellett volna tennie, hiszen a homokzsákok emelgetése a jóval alacsonyabb bérért dolgozó szakképzetlen munkaerő dolga. Inkább azon kellett volna fáradoznia, hogy idejében elejét vegyék az évek óta menetrendszerűen megismétlődő természeti katasztrófáknak. Amúgy pedig homokzsák helyett az életszínvonalat kellene emelnie, ránk férne, ám ehhez túlságosan is alacsony a kormányfőnk, tudásilag persze.

Elena Udrea turisztikai miniszter úgy gondolhatta, hogy a tomboló vizekhez jól illik a ciklon, legyen az akár mégoly szőke is, így maga sem hagyta ki az alkalmat arra, hogy az árvízkárosultakkal közölje a jó hírt: Sanghajban hamarosan bemutatják Románia új idegenforgalmi brandjét. (Ami feltehetően az egész országot befedő, kávébarnán örvénylő sártenger lesz). Aztán szuperjárgányának ablakából kecsesen kihajolva, csokit osztogatott a gyermekeknek.

Miután pedig a közhangulatot kipuhatoló léggömbként az árvízsújtotta övezetekbe előre küldött Boc élve megúszta a kalandot, Traian Băsescu is erőt vett magán, és helikopterével megjelent a vizek fölött, bár alapmesterségéhez jobban illett volna az árvízi hajós szerepe. A magasból azonban nyilván jobb rálátása nyílt arra az árvíz védelmi rendszerre, amelynek kiépítését tavaly, a Mircea Geoanával folytatott elnökválasztási tévé-párbaja alkalmával elnöki mandátuma egyik nagy sikerének tudta be. Valószínűleg árvízvédelmi szakértőként kérdezte meg a fedél nélkül maradóktól is, hogy „miért éppen ide építették a házukat, és miért nem magasabbra?”

Bogdán Tibor

Jóllehet ott a földcsuszamlások temették volna el lakásaikat, a kérdés mégis helyénvaló: valóban, miért is éppen itt, Romániában építettek házat/házat, és miért nem választottak egy magasabb civilizációval, életszínvonallal rendelkező országot?

Egy betartott ígéret

Vannak dolgok, amelyek meggyőződés-, alkat- vagy hitbeli kérdések. Ezeken nem érdemes vitatkozni. A jobboldalit értelmetlen és embertelen lenne arról győzködni, hogy váljék baloldalivá, és a kereszténységből sem szabad hithű ateistát faragni (akik megpróbálták, jobbára kudarcot vallottak). Ebből kiindulva kommentárunkat is szükségtelen annak a témának szentelni, hogy a sokkterápia, vagy pedig a társadalmi szolidaritásra épülő reformpolitika az eredményesebb recept gazdasági válság idején.

Az viszont, hogy a kettő közül az egyiket egységes koncepció és világos stratégia alapján kellene alkalmaznia a kormánynak, már nem hitbeli ügy. Egyszerűen szakmai kompetencia és világos politikai akarat kérdése az, hogy tud-e a kormány egy ideológiai vezérfonal mentén adekvát kormányzati intézkedéseket foganatosítani. Az ország jelenlegi helyzetében pártállástól és meggyőződéstől függetlenül minden kormánynak kötelessége lenne kidolgozni és végrehajtani egy ideológiailag és szakmailag egységes válságkezelő programot.

Székely Ervin

A Băsescu–Boc kormány legnagyobb hibája az, hogy ez a stratégia hiányzik. Egymás hatásait kioltó jobb- és baloldali tűzoltó-intézkedések jelennek meg naponta, az alkotmányosság határát (többnyire kívülről) súrolva. Néhány példa: A hozzáadott értékadó (indokolatlan mértékű) növelése és az állami bérek 25 százalékos csökkentése; a bérek csökkentése és az alkalmazottak létszámának leépítése; a progresszív adózás bevezetése az ingatlanok és a személyautók vonatkozásában, de az egykulcsos jövedelemadó (olyan, amilyen) fenntartása; a fogyasztás visszafogása és a gazdaságélénkítő intézkedések hiánya.

Sok esetben maguk a miniszterek is utólag értesülnek „saját” döntéseikről. A csőd előrelátható.

A kormány intézkedéseivel kapcsolatos másik észrevételem az, hogy ezeket nem előzte meg semmilyen jogi vagy gazdasági hatástanulmány. Románia törvénykezése – az Európai Unió gyakorlatával összhangban – tartalmaz egy sor munkaügyi és szociális garanciát. Ezek nagy része a nyugdíjakra, bérekre, munkakörülményekre, a társadalmi párbeszédre, a kollektív munkaszerződések megkötésére és tiszteletben tartására vonatkozik. Ennek a szociális államokra jellemző törvénykezésnek az egyik jellemzője, hogy nem – vagy csak kivételes és kellően indokolt esetekben – teszi lehetővé a visszalépést a már elért munkaügyi vagy szociális státushoz, szabványokhoz képest. A nyugdíjcsökkentést megtiltó alkotmánybírósági döntés csak az egyik, különben emblematikus példája ennek, könnyen elképzelhető, hogy az igazságszolgáltatás vagy az Alkotmánybíróság további jogszabályokat fog érvényteleníteni (ha döntéseikben továbbra is ragaszkodnak függetlenségükhöz). A kormány nemcsak, hogy nem számolt ezzel a körülménnyel, de újabb intézkedéseit – mint például a helyhatósági alkalmazottak létszámcsökkentése – is a szerzett jogok elvének figyelmen kívül hagyásával hozta meg.

A kormányintézkedések harmadik jellemzője a nyilvánosság kizárása és a párbeszéd teljes hiánya. Sok esetben maguk a miniszterek is utólag értesülnek „saját” döntéseikről. A kormány nemcsak a civil társadalmat, a szakszervezeteket és a munkaadókat iktatja ki a döntéshozatalból, de még a parlamentet is. Hetekkel ezelőtt a hatalom még tartott néhány formális konzultációt a Gazdasági és Szociális Tanácsban akkor, amikor a Nemzetközi Valutaalappal megkötött memorandum szövegét már elküldték Washingtonba, de a hozzáadott értékadó ötszázalékos emelése kapcsán már ezt sem tartotta szükségesnek. Ugyanakkor mind több demokrata-liberális parlamenti képviselő és szenátor (legutóbb éppen Cezar Preda, a párt alelnöke) háborgott emiatt.

Az említett fogyatékosságok (amelyekhez még hozzátehetnénk a pragmatikus, a közép- és hosszú távú víziót nélkülöző gondolkodásmódot) egyértelműen a válságintézkedések (merthogy stratégiáról nem beszélhetünk) előrelátható csődjéhez vezetnek. Egyébiránt azt, hogy a kormány nem is akarja kivezetni az országot a válságból, nem én állítom, hanem maga Traian Băsescu államfő, aki még tavaly októberben nyilatkozta ezt Ludason, hozzátéve, hogy sem neki, sem pedig a Nemzeti Banknak nincsenek ilyen ambíciói.

Ma már tudjuk, elnökünk betartotta ígéretét.

Marosszéki tánctábor

A. E.

Tizenkettedik alkalommal szervezi meg július 11-e és 18-a között a marosvásárhelyi Folk Center Alapítvány Jobbágytelkén a Marosszéki Népzene és Néptánctábort. A szervezők tapasztalata és a visszajelzések szerint a jobbágytelki rendezvény Erdély egyik leghangulatosabb tábora lett az elmúlt esztendőkben. A falusi környezetben családias hangulatot, felejthetetlen élményt ígérnek a szervezők korhatártól és képzettségtől függetlenül azoknak, akik az idén újból, vagy első alkalommal látogatnak el Jobbágytelkére. Az egyhetes rendezvényen gazdag program várja a résztvevőket, neves oktatók, zenészek, előadók, meghívottak gondoskodnak a jó hangulatról, arról, hogy ki-ki érdeklődése szerint elsajátítsa a táncléptéseket, az énekeket, a kézműves fogásokat. Lehetőség nyílik a helyi szokásvilág megismerésére, kirándulásra a közeli esztenára, pásztorokkal való találkozásra. ◄

Ezren tizenhét zászló alatt

Baloga-Tamás Erika

Tizenhét székely zászló alá sorakozott fel az Ezer Székely Leány Napjára összegyűlt tömeg szombaton a csíkszeredai Szabadság téren. A zászlóbemutató az egész napos rendezvény első mozzanatának számított, a teret szinte teljes egészében betöltötték a népviseletbe öltözött ünneplők. Az esemény során olyan különleges darabok kerültek kiállításra, mint a Székely Nemzet zászlója, Mátyás király korabeli székely lobogó, bemutatták az 1600-as évek gyalogsági és lovassági zászlókat, az 1848-as nemzetőr, illetve az 1919-es székely hadosztály lobogóját. A középkori székely hadizászló-rekonstrukciókat a Székely Címer-, Pecsét- és Zászlótörténeti Munkacsoport állította össze, melyben neves szakemberek vállaltak szerepet: Pál-Antal Sándor, Zepeczaner Jenő, Szekeres Attila István és Mihály János. A lobogók felvonultatásakor Mihály János történész ismertette azok történetét, majd miután a zászlóanyák felkötötték a zászlókra a szalagot, Boros Károly csíktaplocai főesperes áldást mondott. A felszentelést rögtönzött táncjáték követte, majd az ünneplők szekéren és lóháton vonultak ki a somlyói nyeregbe, a történelmi zászlók pedig elfoglalták helyüket a csíksomlyói kegytemplomban. ◄

A népviseletben táncoló székelyeket zászlóikkal, történelmi jelképeikkel is szembesítették az Ezer Székely Leány Napján

Ezer Székely Leány Napja – történelem és hagyomány

Az Ezer Székely Leány találkozó kezdete Erdély két világháború közötti történetére vezethető vissza. A román uralom évekig megbénította a kulturális életet, feledtetni kívánta mindazt, ami magyar, még a népi kultúrát is. Ekkor tért haza fiatal tanárként Domokos Pál Péter, és hasonló gondolkodású társaival valóságos mozgalmat indított el a népviselet és a népi mesterségek felélesztésére. Az önazonosság őrzésére, a székely értékrendre, az ősi hagyományokra, a népviseletre hívták fel akkor is a fiatalok figyelmét. A rendezvény célja ma is ugyanaz maradt.

Sebek és racionalitás kilencven évvel Trianon után

Totka László

A magyar közösségeknek szüksége van, mind a racionalitásra, mind pedig a lelkiségre ahhoz, hogy ne fordulhasson többé elő Trianonhoz hasonló szörnyűség s ahhoz, hogy túl tudjunk lépni az 1920-ban történteken – erre a véleményre jutottak Nagyváradon, a Partiumi Írótáborban tartott előadásaik után Pomogáts Béla irodalomtörténész és Székelyhidi Ágoston író, politikus. A két megszólaló előadását egy irányba terelő tábor központi témája „Történelem és szakralitás” volt.

Székelyhidi Ágoston író is előadott a táborban — A szerző felvétele

Kilencven év távlatából

A történelem szellemiségében csütörtök délután Pomogáts Béla irodalomtörténész, a Magyar Írószövetség elnöke tartott előadást *Kilencven esztendővel Trianon után* címmel, mint a legfájóbb sebről, amelynek nem csak a magyarok, hanem egész Közép-Európa viseli terhét, s a nemzetek közötti kapcsolatot is megterhelte – lásd a magyar–szlovák viszonyt. Az irodalomtörténész arra is emlékeztette a hallgatóságot, hogy nem sikerült megegyezéses úton kezelni a helyzetet, pedig lehetőség lett volna rá. A kilencven évvel ezelőtt kötött békeszerződés területi, hatalmi és lelki sérülést, veszteséget okozott. Pomogáts Béla szerint Trianon következményeit, a kisebbségbe szorult emberek sorsát kulturális autonómiával, kollektív jogokkal és okos tervezéssel kell egyensúlyozni. Mindez pedig csak a magyar kormány, a civil társadalom közös szívós munkájával, valamint az Európai Unió intézményeinek támogatásával lehetséges. Így lehetne túllépni Trianonon, zárta előadását az irodalomtörténész.

A harangszó követte az aláírást

A történelmi áttekintőt követően a szakralitás témakörhöz kapcsolódóan Székelyhidi Ágoston író, politikus, az Erdélyi Szövetség örökös elnöke tartott előadást A szakrális szemlélet címmel. Bemutatása szerint a trianoni trauma feldolgozása a szakralitás tükrében kell történjen. Az író rámutatott, hogy 1920. június 4-én délután a szerződés aláírása után a harangok szólaltak meg legelőbb, így a szakralitás ezen eleme követte leghamarabb ezt az eseményt. Definíciójában a szakralitás szentség, kegyelem, hit, s a szakrális tér már akkor kialakult.

„A szakralitás vigasztaló, tanító közösséget formál, ami összefogja a nemzetet. A túlélés kulcsa pedig a közösség. A szakralitás lelkiség, kegyelmi állapot, az Istennel való azonosulást jelenti” – mondta Székelyhidi. Előadása szerint a szakrális szemlélet a materiális szemlélet túlburjánzása következtében háttérbe szorult, azonban igen fontos, közösségformáló szerepe van. Minden közösség alkotója Isten, a túlélés pedig kizárólag bizonyos értékek mentén formálódott közösségekben lehetséges.

Díjátadóval végződött az írótábor

Az írótábor zárónapján, szombaton Tőkés László az Európai Parlament alelnöke Trianon gyógyításáról tartott programadó előadást, L. Simon László, a Magyar Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke a magyar kultúra mai helyzetéről adott átfogó áttekintést. Ehhez minden ismerete megvan, emelte ki Demeter Szilárd író, aki L. Simon László *A római szekér* című, kultúrpolitikai írásokat egybegyűjtő kötetét ismertette. Méltatásában Demeter L. Simon problématérképét „irigyelte”, hiszen, mint mondta, Erdélyben a demokráciadeficitnél csak a tudásdeficitünk nagyobb. Ezt követően Jakobovits Miklós, a Barabás Miklós Céh elnöke tartott vetítéssel egybekötött előadást az egyházi művészet és szakralitás témakörében, majd L. Simon László mutatta be Demeter Szilárd *Lüdércnyomás* című, frissen megjelent prózakötetét, amely kettős kiadásban – a kolozsvári Erdélyi Híradó és a budapesti Ráció Kiadó gondozásában – jelent meg. Az említett kiadók közötti együttműködés egyik kezdeményezőjeként L. Simon a könyvkiadás és könyvterjesztés áldatlan állapotára, valamint a könyvcsere-program megszűnésére hívta fel a figyelmet, melynek következtében az elszakadt nemzetrészek irodalmi újdonságairól nagyon nehezen értesülhetnek a nem szakmabéli anyaországi olvasók.

A rendezvény díjátadással zárult, a VII. Partiumi Írótábor nagydíját Dr. Bertha Zoltán magyarországi kritikus vehette át. ◄

Zenében élő hagyomány

Baló Levente

„A zenén keresztül élő hagyományt akarunk továbbítani” – szólt a kolozsvári Tranzit Napok rendezvénysorozat nyitányára összegyűlt közönséghez Bob Cohen. A Di Naye Kapelye zenekar alapítója négy nyelven szólt a hallgatósághoz, jiddisül, magyarul, románul és angolul, annak függvényében, hogy a bemutatandó zenedarab melyik nyelvterületről ered. Bob Cohen konferansziéjából az is kiderült, hogy nemcsak az előadott daloknak, hanem minden egyes hangszernek is megvan a saját története. A dékkal, hogy az élő kelet-európai zsidó zenét kutassa. A még élő öreg zsidó zenészeket keresi fel, helyszíni felvételeket, interjúkat készít, és ezt a zenét adják tovább koncertjeiken és lemezfelvételeiken egyaránt.

„A Di Naye Kapelye hagyományos zsidó zenét játszik, úgy, ahogyan azt Kelet-Európában játszották, Holokauszt előtt és után – mutatta be a zenekart Bob Cohen – a zenét a még ott élő emberektől tanultuk, illetve a zsidóknak zenélő cigányoktól.”

A Klezmer-koncert közönsége meglehetősen vegyes életkorú volt, az idősek-

Bob Cohen (középen) az élő kelet-európai zsidó zenét gyűjti

hangszereket valakitől kapta a zenekar, az is mutatja, hogy az általuk játszott zene milyen erősen kötődik a zsidó hagyományokhoz.

Bob Cohen New York-ban született jiddisül beszélő zsidó családban, a nyolcvanas évektől kezdődően viszont Kelet-Európa különböző országaiban él, azzal a szándéktól kezdve a kisbabákig minden korosztály képviseltette magát, és szemmel láthatóan mindenki élvezte azt. A koncert után táncház következett, és bár sokszor ismerős dallamokat hallhattunk talpalávalóként, egy zsidó táncokban járatos nő tanította a jellegzetes táncokra, lépésekre az érdeklődőket. ◄

Víz- és szitoközön Romániára

Kovács Zsolt

Egyetlen óra alatt annyi eső hullott a hétvégén Sepsiszentgyörgyre, hogy három évtizede nem látott ár söpört végig a háromszéki megyeszékhelyen. Szemtanúk szerint utoljára 1974-ben érte ekkora kár a várost, amelyen percek alatt úrrá lett a pánikhangulat: a kiáradó Debren és Szemerja pataka autókat, több tonna törmeléket sodort magával. A helyi katasztrófaelhárítás, a rendőrség és tűzoltóság teljes létszámban teljesített szolgálatot az utcákon, a Csíki utcát teljesen lezárták, a kétségbeesett lakók nehezen nyerték vissza nyugalmukat.

Pánik és rettegés

A tűzoltók sebesültek, rászorulók után kutatva, házról házra járva felkerestek minden érintettet: a belvárosból a külső városrészek felé haladva lépésről lépésre folyt a mentés. Nagyon sok házban nemcsak a pincék teltek fel, de a földszinti lakrészek is: voltak, akik nem vártak a hivatásos segítőkre, saját erőből mentették a menthetőt. Az emberek vedrekkel, lapátokkal terelték a vizet, szerencsére a helyi csatornarendszer jelentős része, így az árvíz által súlyosan érintett Csíki utcai vízelvezető is jól működött. A magánházakat sújtó katasztrófa mellett a közintézményeket is veszélyeztette az ár: víz alá került például a munkaerő -ügynökség és a nyugdíjpénztár közös archívuma. Vasile Săndean ezredes, a katasztrófaelhárítás parancsnoka elmondta, hogy a nyugdíjpénztár hétpolcos archívumából négypolcnyi irat veszett kárba, de állítólag a fontos adatok számítógépes adatbázisban is megvannak.

A Sugásfürdő felől érkező Debren-patak medréből kilépve 19 sepsiszentgyörgyi utcát árasztott el, és azokon végigvonulva a Mikes Kelemen utcában állt meg, a gáton kívül eső szakaszon. Egy idős ember ottjártunkkor az ablakban ülve várt segítséget: az elárasztott lakásból csak a kutyáját tudta megmenteni. A Kőrösi Csoma Sándor utcában is a kapuk előtt álltak az emberek. Érdeklődésünkre elmondták, hiába hívják az 112-es hívószámot, nem tudnak segítséget kérni, mivel senki nem veszi fel a telefont.

Minden kezdődhet elölről

Az általános pánikhangulatot kétszáz, a mentésben részt vevő ember igyekezett enyhíteni, több mint száz erőgép dolgozott a kármentésen, és a környékbeli települések önkéntesei is Sepsiszentgyörgy segítségére siettek. A Katasztrófavédelmi Bizottság tegnap délben tartott összegző sajtótájékoztatót, ahol kiderült, hogy négyzetméterenként 24,6 liter eső zúdult le váratlanul, egyetlen óra alatt, 120 háztartás került víz alá, két autót ragadott el az ár.

A hatóságok 13 gyereket és 17 felnőttet menekítettek ki lakásából, és szállásolták el őket ismerősöknél, rokonoknál. A város északnyugati része áramszolgáltatás nélkül maradt, ez érintette a katasztrófavédelmi hatóság székházát is, ezért nem működött két órán keresztül a 112-es segélyhívó. Săndean ezredes

Szigorúan kiosztotta tegnap is a panaszkodó árvízkárosultakat Traian Băsescu államelnök Fotó: Mediafax

türelmet kért a sepsiszentgyörgyiektől: mindenkihez el fognak jutni, de sok helyen hiába szivattyúznának, míg a víz vissza nem húzódik, a pincék ugyanis feltelnének. Ugyanakkor arra is figyelmeztetett, hogy ma reggel kilenc óráig újabb sárga jelzésű árvízriadó van érvényben, ezért félő, hogy a jelenség megismétlődik.

György Ervin prefektus hozzátette, az előrejelzések szerint csütörtökig folytatódnak az esőzések, ugyanakkor nyugalomra intett, és elmondta, hogy ígéretet kaptak a kormánytól: lesz pénz gátak erősítésére, hidak javítására: az EU Szolidaritási Alapjától segítség érkezik Háromszékre is. Antal Árpád polgármester bejelentette, bizottságot alapítottak, amely felméri a károkat, és az önkormányzat tartalékalapjából gyorssegélyt (pénzt és építőanyagot) kapnak a károsultak.

Szívroham, veszettség

Kovács Ödön, a háromszéki vízgazdálkodási hivatal igazgatója cáfolta a központi sajtó állítását, amely szerint emberi életet is követelt az áradás. Elmondta, az intézmény egyik alkalmazottja munkába induláskor szívinfarktust kapott, és meghalt, de az nem köthető a sepsiszentgyörgyi áradáshoz. „Negyven emberem egy hete folyamatosan a gátakon dolgozik, mindenki fáradt” – ismertette az embert próbáló helyzetet az igazgató.

Fejér Sándor, a közművek igazgatója mindenkit megnyugtatott: hét ponton mérik a vezetékes víz minőségét a városban, amely megfelel az egészségügyi előírásoknak. Sikó Barabási Sándor főállatorvos viszont más veszélyforrásról számolt be: az árvíz veszett rókát terelt a Dózsa György utcába. Az állatot sikerült kilőni, de a szakemberek óvatosságra intenek.

Elnöki szitkok, tojáseső Bocra

Míg Háromszéken a félelem lett úrrá a hirtelen jött ár miatt, az ország északi és keleti régióiban, ahol hetek óta küzdenek az áradásokkal egyre ingerültebb a közhangulat. Galacon a hétvégén a Duna szintje rekordmagasságot ért el, hétezer embert fenyegetett a kitelepítés. A helyszínre érkező Emil Boc miniszterelnököt tiltakozók várták, akik az elmulasztott árvízvédelmi munkálatokat kérték számon a politikuson. A tiltakozás tettlegességig fajult: tojással dobálták meg a válságövezetbe látogató Emil Bocot.

Traian Băsescu államfő, illetve a kormány minisztereinek egy része a katasztrófa sújtotta területeken terepezett, a látogatás azonban sorra spontán demonstrációkra adott alkalmat. Dorohoiban egy gyermekét egyedül nevelő tanárnő kérte számon az államelnökön a hatékony segítséget, Băsescu azonban lekofázta a panaszkodót, a munkanélküliség és a bércsökkenés miatt elégedetlenkedő embereket pedig ingerülten figyelmeztette: a kormány nem vállalhat át minden felelősséget, a jövőben az érintetteknek maguknak kell biztosítaniuk otthonaikat. A Szeret által elárasztott Săucești községbe egymás után kétszer is ellátogatott az államfő, s bár segítséget ígért a helyi árvízvédelmi gát kiépítésére, óva intette a helyieket attól, hogy „azt hazudják”: az ilyen jellegű beavatkozásokhoz szükséges pénzt ellopták az illetékesek.

Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter a hétvégén Hargita megyébe látogatott, ahol a tárcavezető hatékonynak minősítette a kormányzati erőfeszítéseket, és megállapította, itt a székelyföldi emberek felelős közreműködése miatt hatékonynak bizonyult a kárelhárítás. ◄

Civil ösztöndíj rászorulóknak

B. T. E.

Középiskolások, egyetemisták és fiatal kutatók számára hirdetett meg a hétvégén Székelyudvarhelyen tanulmányi ösztöndíjat a Dr. Verestóy Attila Alapítvány. „A jövő magad vagy” ösztöndíjprogram három éve működik, idén is 22 középiskolás havi 250, 11 egyetemista pedig havi 400 lejes támogatásban részesülhet tíz hónapon át. A tanulmányi ösztöndíjon túl kutatási programot is működtet az alapítvány: évente egy kutató pályázatát támogatják. A szabályok szerint a kedvezményezettek Hargita megyei lakhellyel rendelkező fiatalok lehetnek. A pályázási feltételekkel kapcsolatos további fontos tudnivalók, a szükséges dokumentumok, illetve a letölthető űrlapok az alapítvány honlapján (*www.verestoyattila-alapitvany.ro*) megtalálhatók. Az űrlapok igényelhetők a *verestoyattila-laalapitvany@yahoo.com* emailcímen is. Érdeklődni a 0728-930916, a 0728-930916-os és a 0758 100 860-as telefonszámokon lehet. A középiskolások esetében a pályázatok leadási határideje augusztus 31-e, egyetemisták esetében szeptember 10-e. ◄

Verestóy Attila alapítványa tehetséges fiataloknak kínál esélyt továbbtanulásra Fotó: Baloga-Tamás Erika

Botrány a kerülőút miatt

ÚMSZ

Erkölcsi kártérítést követel Marosvásárhely polgármesterétől Kincses Előd ügyvéd, mert Dorin Florea „leprásnak, hormonzavarral küzdőnek és trógernek” nevezte ügyfelét. A kereset értelmében az alperes 45 ezer lejes kártérítést tartozik fizetni a felperesnek. A sértett, Dr. Kincses-Ajtay Mária azért fordult bírósághoz, mert törvénytelennek tartja a Dorin Florea által szorgalmazott, a Somos-tetőre tervezett kerülő utat. A bíróság a beadvány ellenére nem helyezte hatályon kívül a beruházásra vonatkozó önkormányzati határozatot, a döntés ellen azonban Kincses Előd fellebbezéssel élt. ◄

HIRDETÉS

Száz szó

Több tejet adnak a tehenek, ha Shakespeare műveit adják elő nekik – állítják brit farmerek. A 16. századi költő és színműíró művei „relaxálják” a csorda tagjait, az állatok így négy százalékkal több tejet adnak – írja a The Daily Telegraph című brit napilap internetes kiadása. Kutatók korábban állították, a tehenek jobban tejelnek, ha lassú zenét játszanak nekik, a melódiák ugyanis csökkentik a bennük lévő feszültséget. Az angol tehenek Shakespeare komédiáinak élő előadására is ráharaptak, a szórakoztatást több tejjel hálálták meg.
Most már csak az kérdés, hogy a romániai gazdáknak mit kell hallgattatniuk a felvásárlóval, aki szemtelenül keveset fizet a tejért. Nicolae Guta?

(efi)

Röviden

Romániában is tarol a Facebook

A romániai *Facebook*-felhasználók száma meghaladja a 1,5 milliót, ezek egyharmada az utóbbi 4 hónapban csatlakozott. Az Egyesült Államok lakosai számítanak a leggyakoribb felhasználóknak: számuk meghaladja a 100 milliót. Összesen tíz ország lépte át a 10 milliós küszöböt, ehhez képest egy évvel korábban csupán 6 ország, két évvel ezelőtt pedig csupán 2 ország esetében tartották nyilván ezt az értéket.

CEI-díj M. Tóth Gézának

A „világot körbeérő teregetésről” Török-Illyés Orsolya főszereplésével készült *Mama* című magyar mozgókép bizonyult a legjobb közép-európai rövidfilmnek a trieszti Maremetraggio filmfesztiválon – írja az *MTI*. M. Tóth Géza tízperces alkotása a CEI-díjat nyerte el. Az elismerés érdekessége, hogy M. Tóth Géza *Maestro* című, később Oscar-díjra jelölt animációjáért, ugyanezt a díjat vehette át Triesztben 2006-ban.

Szavazógép

Sikerült megtakarítani, meg nem is

Az *Új Magyar Szó* internetes olvasói között szinte azonos azoknak a száma akiknek az idei évben sikerült félretenniük a keresetükből, és azoknak, akiknek nem. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (*Mekkora összeget sikerült félretennie az idei évben?*) válaszoló olvasóink közel negyven százaléka válaszolta azt, hogy semmit sem sikerült félretennie idén, de szinte ugyanennyien válaszolták azt, hogy 10 000– 90 000 lej közötti összeget sikerült félretenniük az idei évben.

E heti kérdésünk:
Ön szerint ki vonható felelősségre az árvíz okozta helyzetért?
1. Akik szemetelnek.
2. A kormány.
3. Senki.

Médiamágusok Marosfőn

Nyári szakmai gyakorlatra várja az ÚMSZ az újságírói szakos diákokat

ÚMSZ

„Felszínen tartani gazdasági válság idején egy erdélyi magyar médiavállalkozást – ehhez valóban természetfeletti képességekre van szükség” – hangozott el a marosfői EU-tábor hétvégi beszélgetésén, amelyen „médiamágusok” értekeztek az erdélyi magyar sajtó jövőjéről. A beszélgetésen részt vett Salamon Márton László, lapunk főszerkesztője, Kelemen Attila Ármin, az *Erdély FM* rádió igazgatója, Balázsi Pál Előd, a *transindex.ro* újságírója és Szász Attila, az Országos Audiovizuális Tanács tagja.

A beszélgetés résztvevői arra a kérdésre is próbáltak választ adni, hogy hogyan lehet valaki sajtós, milyen képességekre van szüksége egy fiatalnak, aki sajtós szeretne lenni. Kelemen Attila szerint ahhoz, hogy valaki újságíró legyen, elég, ha őszinte, motivált és meggyőző. „A legtöbben véletlenül lesznek újságírók, ilyenkor az eredmény nem a legjobb. Aki véletlenül lesz újságíró, nem biztos, hogy kitart, és nem biztos, hogy eléggé motivált” – tette hozzá Salamon Márton László.

Mágusok: Salamon Márton László, Kelemen Attila, Csép Andrea moderátor, Szász Attila, Balázsi-Pál Előd Fotó: Horváth István

Balázsi-Pál Előd a csapatmunka fontosságát hangsúlyozva a csapatvezetők szerepét emelte ki, hiszen az ő feladatuk megtalálni, hogy bizonyos területeken kik a jók, és ezt kihasználják, majd olyan témákkal foglalkoztassák az újságírókat, amihez tényleg értenek. Szász Attila elmondta, minden újságírónak nagyon szigorú etikai kódexet kellene betartania, elsősorban önmaga számára. „Ha nincs alapvető erkölcsi tartásod, normád, amit be akarsz tartani, akkor valószínűleg nem lesz belőled jó újságíró” – hangsúlyozta az Országos Audiovizuális Tanács tagja.

Arra a kérdésre, hogy mitől jó egy újságíró Kelemen Attila, az *Erdély FM* igazgatója kiemelte: „elsősorban kíváncsi, és meggyőződése, hogy az a téma, ami őt foglalkoztatja, az foglalkoztat mást is.”

A beszélgetés végén lapunk főszerkesztője kiemelte: az az újságíró, aki nem szereti, amit csinál, nem is igazán újságíró. Salamon szerint a legnagyobb veszély, ami fenyegeti a média képviselőit a rutin, az érdeklődés elvesztése, a mókuskerékben való felőrlődés. Ugyanakkor meghívta az EU Táborban jelenlévő, illetve valamennyi érdeklődő média-, kommunikáció- és újságíró szakos diákot nyári szakmai gyakorlatra, az *Új Magyar Szó* bukaresti szerkesztőségébe. ◄

Új műsor az Erdélyi TV-n

ÚMSZ

Többszemközt címmel új politikai-közéleti élő műsor indult az *Erdélyi Magyar Televízióban (ETV)*, mely elsősorban aktuális hírekre, a magyar közösséget foglalkoztató, életét meghatározó történésekre kíván reflektálni. A csütörtökönként 19 órától jelentkező műsor olyan személyiségeket szólaltat meg, akik „nemzeti közösségünknek valamilyen módon és megkerülhetetlenül alkotó részesei”.

Nézzük együtt, amit különféleképpen látunk! mottójú műsor elsősorban a hírek hátterét kívánja közelebb vinni a nézőkhöz, olyan összefüggésekre világítva rá, amelyekre az információáramlás gyorsasága miatt a híradások részletesebben nem térhetnek ki – így foglalkozik például az országos és helyi politikai élettel, valamint közösségünket időszerűen foglalkoztató önkormányzati, környezetvédelmi, tanügyi és egészségügyi kérdésekkel.

A *Többszemközt* műsorvezetője Lokodi Imre, aki húsz éve kezdte pályafutását az *Új Magyar Szó* elődjénél, a *Romániai Magyar Szó*nál, mint napilapos újságíró, tudósításokat, riportokat készített, majd a *Népújság* kulturális rovatánál dolgozott. Az ezredforduló táján évekig a nagyváradi *Erdélyi Riport* szerkesztőjeként munkálkodott, ezt követően lapunk főmunkatársa lett, közben a budapesti *Népszavá*t is tudósítja Marosvásárhelyről. ◄

Médiagnózis

Kié lesz a TVR-vuvuzela?

A TVR „normalizálni” fogja kapcsolatát Traian Băsescu államfővel, de nem lesz senkinek a szócsöve” – nyilatkozta legelső interjújában Alexandru Lăzescu, a Román Televízió Társaság új elnöke. Vajon mennyire gondolta komolyan a kijelentését? Mert úgy tűnik, a TVR valóban nem lesz senkinek a szócsöve, mert lassan nem lesz köztévé Romániában.
Annak ellenére, hogy a TVR 2004 óta „folyamatos” „reformokon” megy át – legalábbis ezt kürtölik a politikusok, persze inkább csak kampány idején – úgy tűnik, hogy ez igazából nem más, mint haldoklás. A Media Fact Book 2010 GfK felmérésekre alapozó adatai szerint 2007-ben a tévék 13,5 százaléka földi sugárzású jelet fogott, a közvetlen otthoni (DTH) műholdas televíziózás 15 százalékos volt. Két év alatt a földi sugárzás 7,6 százalékra esett vissza, és közel ennyivel nőtt a DTH-s műsorvétel (23,2 százalék). Ugye, mindenki emlékszik, hogy mit fogtunk földi antennával? A földön maradt adó iszonyatos sebességgel halad a vég felé, hisz nemcsak az adó, de az azt „forgalmazó” kábeltelevíziós társaság is sokat nyom abban a bizonyos latban. A szolgáltatók ugyanis egyre nagyobb mértékben sugároznak olyan műsorokat, amelyek konkurensei a TVR bejáratott, közönségvonzó műsorainak – mint például a helyi focibajnokságok meccsei vagy kisebb sorozatok. És akkor az online-ról, amely majd’ minden médiumnak keresztbe tesz, még nem is említettük. A technika mellett azonban az ideológiáról is kell beszélnünk.
Nem akarom kétségbe vonni Lăzescu kvalitásait, de úgy vélem, a kezdeti csinnadratta ellenére, a háttérben ugyanaz az eszme marad. A TVR, annak ellenére, hogy mind a kommunizmusban, mind pedig az utána következő „reformkorban” jól eláztatta magát, mintha nem foglalkozna azzal, hogy egyre több kihívója akadt. A generalista adónak nagyon fel kell kötnie az antennáit, ha nyomába akar érni a tabloidoknak.
Lăzescu a depolitizálás fontosságát hangsúlyozva döngeti mellét a köztévé élén, azonban a felfuttatásnak nem a politikusok száműzése az egyetlen módja, sokkal inkább a józan tájékoztatás, a pártatlan interpretáció fenntartása. Mert a XXI. század közszolgálati televíziójának a kultúra mellett az aktualitásokat is le kell fednie. És az aktualitásokba a politikum is beletartozik. Kritizáljuk azokat, akik éjszakákat töltenek a B1- OTV-típusú csatornák politikai „műsorai” előtt, de próbáltunk mást mutatni nekik? A közszolgálati televízió megpróbált a jóízlés határain belül politizálni, tájékoztatni?
A TVR-nek ki kellene használnia a médiamogulok nyomásának a hiányát, és azt, hogy nem kell feltétlenül profitot termelnie, melyek erősítenék a médium sérülékenységét. Vajon ki tudja használni a TVR ezeket az ütőkártyáit? Félő, hogy a válasz hárombetűs…

Farkas István

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)
.....
.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr.1, O.P. 33, C.P. 17
*** A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.**

HÍREK.ro Erdély hírportálja
PARTIUM RÁDIÓ 89,6 MHz
Prima Rádió 87,9 MHz

Július 5., hétfő
Az év 28. hete és 186. napja, hátravan 179 nap

Ma **Emese**, **Sarolta** nevű olvasóinkat köszöntjük.
Az Emese régi magyar női név, jelentése: anyácska, szoptató.
A Sarolta név eredeti alakja, ótörök eredetű, a jelentése: fehér menyét.
Holnap **Csaba** napja van.

▶Évfordulók
• 1792-ben II. Ferencet (I. Ferenc néven magyar király) megválaszttották a Német-római Birodalom császárának.
• 1848-ban Pesten kezdetét veszi az első magyar népképviseleti országgyűlés

▶Vicc
A tanár néni bejelenti, hogy holnap tanfelügyelő bácsi fog jönni és kérdezgetni fogja a gyerekeket. Tesznek is egy próbát:
– Neked mi a kedvenc állatod Móricka?
– A lepényhal.
– És miért a lepényhal a kedvenced?
– Mert szép lapos.
– És miért szép lapos?
– Mert megkúrta a bálna.
– Ejnye, Móricka találj ki valami mást!
Másnap jön a tanfelügyelő bácsi, Mórickához érkezik. A tanárnő tiszta ideg.
– És neked mi a kedvenc állatod Móricka?
– A varangyosbéka.
A tanárnő szívéről hatalmas kő esik le.
– És miért a varangyosbéka a kedvenc állatod?
– Mert szép nagy gülü szemei vannak.
– És miért vannak szép nagy gülü szemei?
– Mert látta, hogy a bálna megkúrta a lepényhalat.

▶Recept
Gyorsmártás
Hozzávalók: tejföl, majonéz, cukor, őrölt bors, kakukkfű, bazsalikom.
Elkészítés: Fele-fele arányban keverd össze a tejfölt és a majonézt. Egy kis doboz tejfölhöz ugyanannyi majonéz, 1 kávéskanél kakukkfű, 1 kávéskanál bazsalikom, 3 kávéskanál cukor és fél kávéskanálnyi őrölt bors szükséges.

A hatos lottó nyerőszámai:
12, 40, 30, 29, 9, 5.

Gondolatjel
Visky István rovata

A legtöbb ember helyesnek tartja az építő kritikát, de csak a dicséretet fogadja el. Kritizálni lehet, de csak ha nem rajtam gyakorolják. Nincs még egy olyan csípős dolog az ego számára, mint a kritika. Az ego, az én, a büszkeség nem ismer sem építő sem romboló kritikát, a kritika eleve ismeretlen fogalom a lélek számára. Csak sértést ismer, abból is a legerősebbet, a vérig hatót. Minden ember így születik. A kritika elfogadása megtanulható és csak tanulva sajátítható el. A tanulás pedig nem más, mint hűséges ismétlés és gyakorlás. Nem az a baj, hogy nehezen fogadjuk a kritikát, hanem az, nem akarjuk sem megtanulni még kevésbé gyakorolni magunkat benne.

Horoszkóp
KOS (III. 21.–IV. 20.)
A Kosban a Hold, és Önt segíti abban, hogy kitartóan küzdjön céljai eléréséért. Lesz elég energiája, hogy egyedül is boldoguljon problémái megoldásában.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Pozitív kisugárzása környezetére is áthat. Ezzel azonban nem kérkedik, mert Ön is akkor boldog, ha lelkileg nyugodt.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Szereti biztonságban érezni magát, ha jóindulatú emberek veszik körül, de most egy kissé magányos. Mozduljon ki, menjen társaságba, ahol felvidul.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Különös érzés tör elő Önből, amikor egy ismerőse közeledni próbál. Nem tudja, mi vezérli, a jó szándék vagy hideg számítás.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Új eszmékről próbálják meggyőzni. Próbálja meg érdeklődő arccal végighallgatni őket. Ne kapkodja el a választását!
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Fenekestől fordulhat fel az élete, ha rossz irányba fordul az érdeklődése. Most még nem késő!
MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Fogyó Hold idején nagy valószínűséggel nem a kiegyensúlyozottság jellemzi Önt. Egyre több kalandba bonyolódik.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
A héten olyan események történnek, amelyek ráébresztik Önt a valóságra. Párját ne gyötörje féltékenységével, szeretőjét pedig gügyögésével.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Üzleti ügyei miatt sokat van távol a családjától, de valamiből meg kell élni! Úgy érzi, soha nem ér teendői végére, ezért feszült hangulatban telik a napja.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
Uralkodó bolygója, a Szaturnusz szerelmet jelez. Cselekedjen úgy, ahogy a szíve diktálja, bátran mutassa ki az érzelmeit!
VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
A társadalmi és környezete elvárásainak ne akarjon minden áron megfelelni, lazítson végre. Kedvesét ne hanyagolja el!
HALAK (II. 20.–III. 20.)
A mai napon kisebb-nagyobb akadályokba ütközhet. Cselekedjen higgadtan, őrizze meg tárgyilagosságát és oldja meg a problémás helyzeteket!

Ma

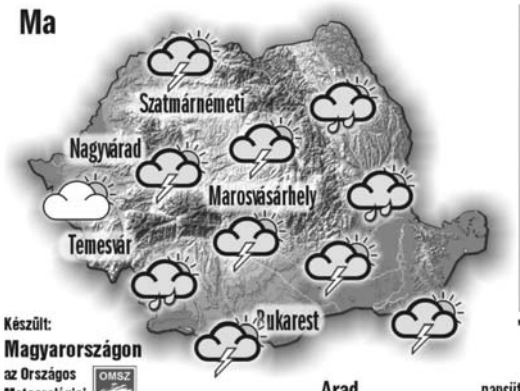

Készült: **Magyarországon** az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A sok napsütés mellett egy, a magasban elhelyezkedő hideg légörvény hatására sokfelé várható záporok, viharos széllökésekkel kísért zivatarok kialakulása, intenzívebb zivatarok környezetében jég is eshet.

A következő napok időjárása

A sok napsütés mellett időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, zápor-ok, zivatarok várhatók.

Egy hidegfront hatására nyugat felől megnövekszik a felhőzet, többfelé várható csapadék.

	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés időnként felhősödéssel	24°C	14°C
Brassó	változékony idő zivatarokkal	22°C	12°C
Bukarest	változékony idő zivatarokkal	24°C	15°C
Csíkszereda	változékony idő zivatarokkal	21°C	12°C
Kolozsvár	változékony idő zivatarokkal	23°C	12°C
Marosvásárhely	változékony idő zivatarokkal	23°C	13°C
Nagyvárad	változékony idő zivatarokkal	26°C	13°C
Szatmárnémeti	változékony idő zivatarokkal	25°C	13°C
Temesvár	változékony idő zivatarokkal	24°C	14°C

Gyanús áru

Horváth István

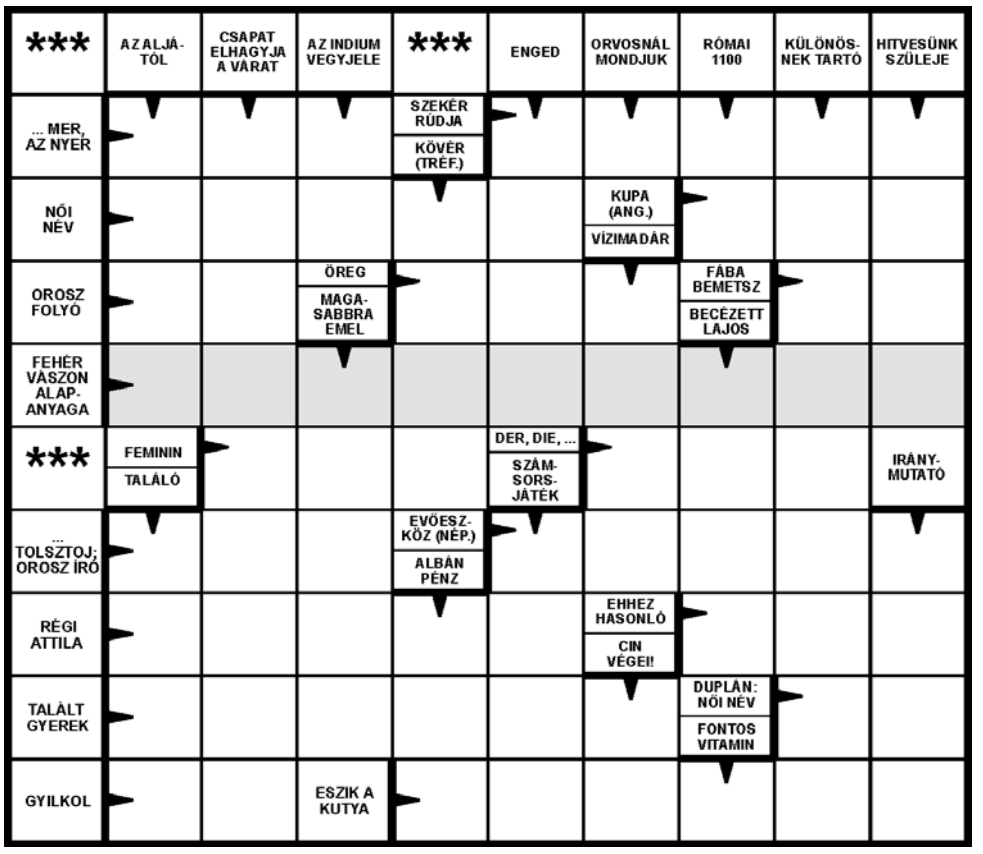

új magyar szó
HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRISSÍTSENEK

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ţa Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: *office@maszol.ro*

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt *(Aktuális)*
Bogdán Tibor *(Háttér)*
Darvas Beáta *(Kultúra)*
Szakács Zsuzsanna *(Gazdaság)*
Turós-Jakab László (*Sport)*
Farkas István (*Média*)
Orosz Anna *(Életmód)*
Szonda Szabolcs (*Színkép)*

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (*Marosvásárhely),* **Sipos M. Zoltán** – 0728-780582, **Baló Levente** – 0748-784679 *(Kolozsvár),* **Totka László** – 0788-715848 *(Nagyvárad),* **Horváth István** – 0747-517574 *(Csíkszereda)*, **Baloga-Tamás Erika** – 0746-375775 *(Székelyudvarhely),* **Kovács Zsolt** – 0788-715766 *(Sepsiszentgyörgy),* **Mayla Júlia** – 0745-682401 *(Beszterce)*, **Fleischer Hilda** – 0788-715712 *(Bukarest),* **Sike Lajos** – 0788-715687 *(Szatmárnémeti)*, **Tamás András** – 0744-781709 *(Nagyenyed)*

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiţeanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (*Gyergyó*), Tósa András – 0788-715481 (*Kolozs, Szilágy)*

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénzutalvánnyal (mandat poştal) közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az *Új Magyar Szó* bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesüléseket átvenni csak az *Új Magyar Szóra* való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Példányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja BRAT

MÉDIAPARTNEREK

r·a·d·i·o Gaga 88 fM

Sláger Rádió fm 105,9 A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus RADIO 88.3 fm www.agnusradio.ro Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!

rtm MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ 98.9 FM

Paprika rádió fülön csíp 95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ ahol talál a szó

KEDD
2010. július 6.

A nap filmjei

Pro Tv, 20.30
Tűzpróba

Kristen Scott apja nyomdokaiba lép és nő létére tűzoltó lesz. Nyugdíjazása napján apja még részt vesz egy utolsó bevetésen a lányával, de az égő házban leli halálát. Tűzoltó társai Kristent okolják apja haláláért. A lány elhatározza, hogy jelentkezik a tűzoltók elit osztagához, az ejtőernyősökhöz. Sok küzdelem árán bekerül a csapatba és újoncként máris bevetik egy hatalmas erdőtűz kitörésekor.

DUNA TV, 21.30
Vámmentes házasság

Mari, a pesti taxisofőrlány elviszi vőlegényét a határig, ahol a férfi átszáll egy svéd rendszámú kocsiba. Itt elbúcsúznak egymástól, mert Dini úgy dönt: nem jön többet vissza Magyarországra. Nemsokára levelet és csomagot küld Marinak egy finn fiúval, Pekkával. A fiú egy hétig marad Magyarországon és ez alatt Mari barátnői rábeszélik, kössön névházasságot a lánnyal, aki így kijuthat Dinihez.

TV2, 22.20
Túl a csúcson

Hawk, a kamionsofőr, életének legnagyobb tévedését próbálja jóvátenni: 10 éve nem látott fiával, Michaellel szeretné rendbe hozni kapcsolatát. Hawk sorban nyeri a díjakat a szkander bajnokságokon. Így igyekszik elnyerni Michael elismerését és szeretetét. A fiú, akit egész életében apja ellen neveltek nagyszülei, lassan rádöbben: szüksége van apjára.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonások **16.05** Közelről **16.45** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek – magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.30** Gazdaélet **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás Filmajánló Filmzene Lemez és könyv téka **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Művelődési hírek, Jelenlét **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Észbontó, telefonos játék **17.00** Nap-óra **17.30** Népzene **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.10 Tíz éve történt
6.30 Gazdakör
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Élő népzene (ism.)
9.00 Világvándor
9.30 Mirabella Mama házimozija
9.45 Gyerekkori könyveink
10.15 A dzsungel könyve
10.40 Zorro (am. kaland sor.)
11.10 Marosvásárhely Fekete márciusa
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő
15.20 Térkép
15.50 Földön, vízen, levegőben
16.20 A hétezer sziget országa
17.15 Második esély (sor.)
18.05 25. szélességi fok Délre (francia sor.)
19.00 Híróra
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz sorozat)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Vámmentes házasság (magyar-finn filmdráma, 1980)
23.05 Sporthírek
23.10 Kikötő - Friss (ism.)
23.20 Kortársaim
0.15 A flamingó térde
1.05 Divathét (ism.)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Színészpalánták (olasz sor.)
11.00 Kékfény (ism.)
11.40 Nappali
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Szomszédok (sor.)
14.35 Srpski Ekran
15.05 Unser Bildschirm
15.35 Telesport (élő), WTA Tour női tenisztorna Élő közvetítés a Római Teniszakadémiáról
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.45 Elit gimi (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (ausztrál sorozat)
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
21.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság (élő) Hollandia-Uruguay, Elődöntő
23.40 Az Este - kedd
0.05 Hírek
0.10 Sporthírek
0.15 Memento (ism.)
0.25 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság
1.20 Teadélután (ism.)

m2

5.50 1100 év Európa közepén
6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
9.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Élő hagyomány
17.25 Bűvölet (olasz sor.)
18.20 Magyar pop
19.15 1100 év Európa közepén
19.40 Bob, a mester
19.55 Thomas, a gőzmozdony
20.05 Afrika gyöngyszeme (portugál kaland sorozat)
21.00 Híradó este
21.25 Afrika gyöngyszeme (portugál kaland sorozat)
22.20 Stingers (auszt. krimisor.)
23.10 Záróra
23.35 McLeod lányai (asztrál kaland sorozat)
0.20 Elit gimi (olasz drámasorozat)
1.10 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)
2.55 Ez történt Ma reggel (ism.)
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés
4.35 Vezérlő fény (am. tévéfilm sor.)

RTL KLUB

7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A prófécia (francia-svájci kalandfilmsor.)
17.25 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sor.)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben. RTL-hírek
22.20 A mentalista (amerikai krimisor.)
23.15 A Grace klinika (amerikai sorozat)
Utána. RTL-híradó
0.15 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.50 Reflektor
1.10 Amaro atya bűne (mex.-sp.-arg. rom. dráma, 2002)

TV2

7.00 Babavilág
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka – TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.05 Babapercek
10.10 Telekvíz – Telefonos játék
11.00 Teleshop
12.10 Ahogy tetszik (am.-angol filmdráma, 2006)
14.25 Kvízió - Telefonos játék
15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat (talk show)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív
21.45 Hőhullám (szórakoztató műsor)
22.20 Túl a csúcson (am. akciófilm., 1987)
Közben. Kenósorsolás
0.05 A médium (am. krimisor.)
1.05 Tények Este
1.35 EZO.TV
2.25 Chico (német-horvát-magyar kalandf., 2001)
4.20 Babavilág (ism.)
4.45 Animációs filmek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.05 BBC Reporters (ism.)
11.30 Ősök tere
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai showműsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzárta Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.05 Civil kaszinó
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzárta Vitaműsor újságírókkal
23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 BBC World Híradó
0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában
8.00 Ormányos család (animációs sorozat)
8.25 Beaver mindent megold (amerikai vígjátéksorozat)
8.55 Miss Universe Románia
11.00 Profil, történet, szereplő
11.35 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.)
12.35 A palota ékköve (ism.)
13.45 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság
14.00 Hírek, Sport
14.45 Egyszerűen ízletes (ism.)
14.55 Teleshopping
15.35 Krónika
16.35 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, info
17.00 Kis Dorrit (angol minisor.)
Paraguay-Japán
18.00 A világ hercegnői
18.10 Sziluettbarát receptek
18.45 A palota ékköve (sor.)
19.55 Miss Universe Románia
20.00 Hírek
20.45 Sport
21.10 FIFA 2010, info
21.20 FIFA 2010, döntők
23.30 FIFA 2010, stúdióbeszélgetés
0.00 Hírek

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) (ism.)
8.00 Párizsi jóbarátok (francia sor.)
9.00 Utazások párhuzamos világokban
10.00 Hírek
10.20 Találkozunk
12.00 Hírek, Sport
12.45 Néprajzi pihenőhelyek
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európában
16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.)
17.00 Párizsi jóbarátok (francia sor.)
18.00 Euronews híradó
18.15 Lehet, hogy nem tudtad
18.30 A világ városai
19.00 Starhunter 2300 (kanadai sci-fi, 2003)
20.00 Elisa lánya (olasz sorozat)
21.00 Balkáni szokások
22.00 Hírek
23.10 Texasi krónikák - Laredo utcái (amerikai filmsorozat)
0.40 Motomágia
1.20 Visszajátszás
2.35 Kaland és természet (ism.)
3.10 Tengerparti találkozás

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek
Mi történik doktor úr?
9.55 Könyvbemutató
10.00 Szegény ember, gazdag ember (sorozat)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Óvakodj a törpétől

(amerikai vígjáték, 1978)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour (szórakoztató műsor)
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tűzpróba (kanadai akciófilm, 2008)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 Terminátor - Sarah Connor krónikái (amerikai sor.)
0.00 Tűzpróba (kanadai akciófilm, 2008)
2.00 Pro Tv hírek, sport (ism.)
3.00 Terminátor - Sarah Connor krónikái (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvanal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
11.15 Patkány (ír-angol vígjáték, 2000)
13.00 Híradó
14.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat)
14.30 Mutassalak be a szüleimnek (ism.)
16.00 Híradó
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.30 Pácban (amerikai akció thriller, 1998)
23.00 Híradó, Sport
23.30 Hősök (am. sorozat)

0.30 Egy rém rendes család (amerikai vígj. sor.)
1.00 Pácban (amerikai akció thriller, 1998) (ism.)
2.45 Miami Vice (amerikai akció sorozat) (ism.)
3.30 Közvetlen hozzáférés (ism.)

PRIMA TV

6.30 Micimackó (amerikai rajzfilm sorozat)
7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (amerikai sorozat)
8.20 Sport Florentinával
9.00 Szakértők – talk show
10.00 Senki se tökéletes (román vígjáték sorozat)
10.30 Sindbad – a világ végén
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Született feleségek (amerikai sorozat)
15.00 Ernest Green története (amerikai filmdráma) (ism.)
17.00 Szakértők – talk show
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Simon Birch a kisember (amerikai-kanadai filmdráma)
22.15 Lököttek (román vígjáték sorozat)
23.15 A sötétben (kanadai thriller, 2003)
1.00 Hírek, Sport
2.00 Lököttek (román vígjáték sor., ism.)

DISCOVERY

6.30 Autókereskedők - Jaguar XJS
7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják? Szemétből energia, luxus limuzinból versenyautó
9.30 Hogyan működik?
10.00 Piszkos munkák - Vízvezeték-szerelő
11.00 Amcsi motorok
12.00 Hogyan működnek a gépek?
13.00 A túlélés törvényei - Északi-sark
14.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült?
17.00 Állítólag - Nindzsák 2
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Trükkös tesók - Álomjármű
20.00 A túlélés törvényei - Vietnam
21.00 Hogyan készült?
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 A tenger gladiátorai - Hullámverés
23.30 Amerikai favágók
0.30 Cella-napló - Tennessee
1.30 Tornádók nyomában
2.30 Végzetes másodpercek

VIASAT 3

10.20 Smallville **11.10** Az Elnöknő (am. sorozat) **12.00** Kincsek a padláson (ismétlés) **13.00** Segítség, szülő vagyok! (ismétlés) **14.00** A médium (sorozat) **16.00** Gyilkos számok (ismétlés) **17.00** Alice új élete (sorozat) **18.00** Segítség, szülő vagyok! **19.00** Holdfény (am. sorozat) **20.00** Jóbarátok (sorozat) **20.25** Gyilkos számok (sorozat) **21.20** Reklám-barátok (sorozat) **23.20** A főnök (sorozat)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** BoxBuster: Rene Maidana - Victor Ortiz **15.30** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információ (live) **20.05** Fogadás félelemmel **21.00** Sport.ro Hírek **22.00** Wrestling RAW **0.00** Sport.ro

ACASĂ

9.45 A kötelék **11.15** Predesztináltak **12.30** Mindörökké együtt **14.00** Ana két arca (sorozat) **15.15** Otthoni recept **15.30** Viktória (sorozat) **16.30** A kötelék (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Mindörökké együtt (sorozat) **19.30** Szívek iskolája (sorozat) **20.30** Predesztináltak (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** India (sorozat)

FILM+

9.20 Gyilkos sorok (sorozat) **10.20** Smallville (sorozat) **11.10** Az Elnöknő (sorozat) **12.00** Kincsek a padláson (ism.) **13.00** Segítség, szülő vagyok! (ism.) **14.00** A médium (ism.) **16.00** Gyilkos számok (ism.) **17.00** Alice új élete (sorozat) **18.00** Segítség, szülő vagyok! **19.00** Holdfény (sorozat) **20.00** Jóbarátok (ism.) **21.25** Gyilkos számok (sorozat) **22.20** Reklám-barátok (sorozat)

KANAL D

7.00 A szív zenéje (sorozat) **8.00** Őrült világ **8.15** Nősülendő fiam van **9.30** Ezüstszerelem (ismétlés) **11.30** A sátor **12.30** Hírek **13.15** Orvosok **14.45** Árulás a családban (sor.) **16.30** Légy a házastársam (reality show) **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Házasulandó fiam van **20.30** A sátor **21.15** 1001 éjszaka (török sorozat) **23.00** Pánik a felhők felett (amerikai dráma)

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) **10.00** Foyle háborúja (sorozat) **12.00** Amy-nek ítélve (sorozat) **13.00** Őrangyal (am. sorozat) **14.00** Nash Bridges (sorozat) **15.00** Foyle háborúja (sorozat) **17.00** Mit ér a nő, ha 50? (am. vígjáték, 2007) **19.00** Amy-nek ítélve (sorozat) **20.00** Nash Bridges (am. sorozat) **21.00** Őrangyal (am. sorozat) **22.00** Levelek egy katonának (am. romantikus film, 2010)

Újabb Nadal-siker a wimbledoni gyepen

Tenisz

Turós-Jakab László

A döntők sora zárta a hét végén wimbledoni nyílt teniszbajnokságot. Szombaton a címvédő Serena Williams (1.) esélyt sem hagyott az orosz Vera Zvonarjovának (21.), akit 67 perces csatában győzött le 6-3, 6-2-re. A 28 éves amerikai negyedszer (2002, 2003, 2009, 2010) diadalmaskodott Londonban, ahol idén játszmát sem vesztett hét mérkőzésén, s 89 ászt ütött. Serena 13. Grand Slam-győzelmét gyűjtötte be, ezzel harmadik az örökrangsorban amelyet a német Steffi Graf vezet 22 elsőséggel.

Később, Zvonarjova a párosok fináléjában is alulmaradt Jelena Vesznyina oldalán: 6-7 (6), 2-6 a Vania King–Jaroszlava Svedova amerikai–kazah duóval.

Harminchét évvel azután hogy Ilie Nastase és az amerikai Jimmy Connors megnyerték a wimbledoni döntőt, ismét román résztvevője lett a párosok fináléjának. A svéd Robert Lindstedt oldalán, 16. kiemeltként, Horia Tecaunak nem sikerült a bravúr, az osztrák Jürgen Melzer és a német Philipp Petzschner alkotta duó 6-1, 7-5, 7-5 arányban diadalmaskodott. Tecauék 120 ezer angol fonton osztoztak, legyőzőik pedig kétszer annyin. A tegnapi döntő lapzárta után fejeződött be.

A tegnapi férfi döntő sima ügy volt: Rafael Nadal három szettben nyert a cseh Tomas Berdych ellen

A tegnapi férfi döntő is sima ügy volt: 133 perces csatában a spanyol Rafael Nadal (2.) 6-3, 7-5, 6-4-re nyert a cseh Tomas Berdych (12.) ellen. A junioroknál Fucsovics Márton (13.) és az ausztrál Benjamin Mitchell vívta tegnap a döntöt. A magyar játékos 6-4, 6-4-re nyert.

A lányoknál a cseh Kristyna Plisková (9.) 6-3, 4-6, 6-4-re nyert a japán Szacsie Isizu (10.) ellen.

A Veronica Cepede Royg – Cristina Dinu paraguay-iromán duó az eldöntőig jutott, ott azonban 6-1, 6-3-ra kikaptak a Babos Tímea – Sloane Stephens (4.) magyar-amerikai párostól. Utóbbiak tegnap el is hódították a trófeát miután 6-7 (7), 6-2, 6-2-re nyertek az első helyen kiemelt Irina Hromacseva–-Elina Szvitolina orosz–ukrán páros ellen. ◄

Magyar éremeső Spanyolországban

Kajak-kenu

T. J. L.

A spanyolországi Trasonában megrendezett kajak-kenu Európa-bajnokságon, a szombati, 1000 méteres döntőkben, a magyarok négy érmet szereztek. A győzelmet a Szabó Gabriella – Csipes Tamara kajakos duó szállította, amely egyben a sportág 100. magyar Eb-elsőségének is örvendhetett. A férfiak hasonló számában versenyző Kammerer Zoltán–Vereckei Ákos kettős, valamint a Dombi Rudolf, Szalai Tamás, Kökény Roland, Hadvina Gergely összeállítású kajak négyes második, a kenus Sarudi Pál pedig harmadik lett.

Nagy meglepetésre, a kajak egyesek döntőjének toronymagas favoritjaként Kovács Katalin még érmet sem szerzett, a kontinensbajnok brit Rachel Cawthorn nyomában meg kellett elégednie a negyedik hellyel. Az egyetlen román érmet, egy bronzot, a Silviu Dumitrescu – Victor Mihalachi kenukettős szerezte 1000 méteren.

Tegnap a 200 méteres sprintszámok nyitották a műsort. Janics Natasa meggyőző fölénnyel nyerte a kajak egyest, a világversenyen ezúttal debütáló női kenu egyes számban Marschalkó Alexandra a második, a Dombi Rudolf – Beé István kajakos duó pedig a harmadik helyen végzett. Janics duplázott, és a szombati negyedik hellyel csalódást okozó Kovács Katalinnal párban huszáros hajrával szerezte meg újabb Európa-bajnoki címét.

Kora délután az 500 méteres döntőket rendezték meg. Kozák Danuta és Szalai Tamás révén mindkét kajak egyes szám magyar sikerrel zárult, a Kovács–Janics-duó pedig verhetetlennek bizonyult. A Szabó Gabriella, Kozák, Csipes Tamara, Benedek Dalma alkotta kajak négyes nagy csatában kapott ki az örök rivális németektől, s másodikként zárt.

Utolsó magyarként Csipes Tamara lépett dobogóra, miután ezüstérmet szerzett a kajak egyesek 5000 m-es versenyében. Magyarország 13 érmet (a megoszlás 6-5-2) szerzett a trasonai kontinensviadalon, s az éremtáblázaton megelőzte Németországot (6-4-5) és Nagy-Britanniát (4-0-1). ◄

Janics Natasa Fotó: MTI

Bírósági enyhítések a Marian Cozma-ügyben

Hírösszefoglaló

Előzetes letartóztatásokat, házi őrizeteket szüntetett meg a Veszprém Városi Bíróság a Cozma-ügy csoportosan elkövetett garázdaság bűnperében a nyári ítélkezési szünetet megelőző utolsó, pénteki tárgyalási napon. A bíróság a garázdaság tárgyalását október 11-én folytatja.

Védői indítványra, megszüntették Raffael István hetedrendű, Katona Eugén tizedrendű és Kassai Henrik tizenkettedrendű vádlott előzetes letartóztatását, ugyanakkor elrendelték mindhármuk házi őrizetét: Raffael az enyingi, Katona a győri, Kassai a pécsi lakását nem hagyhatja el a hatóság engedélye nélkül.

A bíróság továbbra is fenntartotta viszont Raffael János hatodrendű és Kalányos Róbert tizenharmadrendű vádlottak előzetes letartóztatását. A vádlottak a döntést tudomásul vették. Raffael János elmondta: 11 hónapja van már előzetes letartóztatásban, annak idején önként jelentkezett a rendőrségen, és soha még nem volt garázdasági ügye.

Megszüntette a bíróság a Cozma-ügyben Beéry testvérek házi őrizetét, viszont lakhelyelhagyási tilalmat rendelt el számukra; Beéry Csaba nyolcadrendű vádlott Pápát, Beéry Iván kilencedrendű vádlott pedig Veszprémet nem hagyhatja el hatósági engedély nélkül.

Az ügyészség Raffael István, Katona Eugén és Kassai Henrik szabadlábra helyezése ellen fellebbezett, csakúgy mint a Beéry testvérek házi őrizetének megszüntetése miatt.

A Cozma-ügyben a mostani bírósági döntés után nyolcan maradtak még előzetes letartóztatásban. Az emberöléssel vádoltak tárgyalását szeptember 13-án kezdik meg a Veszprém Megyei Bíróságon.

Mint ismeretes, Marian Cozmát, az MKB Veszprém és a román kézilabdaválogatott beállósát 2009. február 8-án hajnalban gyilkolták meg a veszprémi Patrióta lokál előtt. A segítségére siető sporttársait – Zarko Sesumot, a szerb és Ivan Pesicet, a horvát kézilabda-válogatott tagját – életveszélyesen megsebesítették. ◄

Reménykeltő döntetlenek

T. J. L.

Idegenben remizett a két magyar csapat a labdarúgó Európa Liga 2010/11-es kiírásának első selejtezőkörében. A Magyar-kupában döntős Zalaegerszeg 0-0-ra mérkőzött az albán Tiranával, a bajnoki bronzérmes Győri ETO pedig 2-2-re a szlovák FC Nitrával, a magyar gólokat Kink szerezte. Miután a visszavágókra magyar földön kerül sor, a ZTE és az ETO jó eséllyel pályázik a továbbjutásra. S amennyiben ez megtörténik, a győriekre a kazah Atyrau, a ZTE-re pedig a holland Utrecht vár a folytatásban.

A Dinamo még nem ismeri második selejtezőkörbeli ellenfelét, hiszen Chişinăuban az Olimpia Bălţi és az azeri Kazar Lankaran 0-0-ra mérkőzött. A Székesfehérvári Videoton a szlovén NK Mariborral játszik a második selejtezőkörben, a Temesvár a harmadik selejtezőkörben kapcsolódik be a küzdelembe, a Steaua pedig egyenesen a rájátszásban (play-off).

A Magyar-kupában döntős Zalaegerszeg idegenben 0-0-ra mérkőzött az albán Tiranával Fotó: ztefc.hu

Az első selejtezőkör többi eredménye: FC Ulysses (örmény)–- Bnei Jehuda (izraeli) 0-0, Dinamo Tbiliszi (grúz) – Flora (észt) 2-1, Laci (albán) – Dnyepr Mogiljev (fehérorosz) 1-1, FC Tobol (kazah) – Zrinjski (bosnyák) 1-2, FK Rabotnicski (macedón) – FC Lusitans (andorrai) 5-0, Trans Narva (észt) – MyPa (finn) 0-2, Sahtyor Karagandi (kazah) – Ruch Chorzów (lengyel) 1-2, Torpedo Zsodino (fehérorosz) – Fylkir (izlandi) 3-0, Zeta (montenegrói) – Dacia Kisinyov (moldáv) 1-1, FC Zesztafoni (grúz) – Faetano (San Marinó-i) 5-0, TPS Turku (finn) – Port Talbot (walesi) 3-1, FK Karabah (azeri) – Metalurg Szkopje (macedón) 4-1, HNK Sibenik (horvát) – Sliema Wanderers (máltai) 0-0, Santa Coloma (andorrai) – Mogren (montenegrói) 0-3, Anorthoszisz (ciprusi) – Bananc (örmény) 3-0, Randers FC (dán) – Dudelange (luxemburgi) 6-1, Portadown (északír) – Skonto (lett) 1-1, Grevenmacher (luxemburgi) – Dundalk (ír) 3-3, NSÍ Runavík (feröeri) – Gefle IF (svéd) 0-2, Llanelli (walesi) – FK Tauras (litván) 2-2, Olimpija Ljubljana (szlovén) – Siroki Brijeg (bosnyák) 0-2, Kalmar FF (svéd) – EB/Streymur (feröeri) 1-0, KR Reykjavík (izlandi) – Glentoran (északír) 3-0. A visszavágókat július 8-án rendezik. ◄

Európai trió a négy közt

Vébénegyeddöntők Dél-Afrikában, futballdrámákkal és bírói hibákkal

A meglepő Uruguay mellett három európai válogatott jutott a Dél-Afrikában zajló 19. labdarúgó világbajnokság elődöntőibe.

Labdarúgás

Turós-Jakab László

Amilyen hamar betaláltak, és amilyen jól mozogtak az első félidőben, semmi sem sejtette a brazilok nemzeti tragédiával felérő kisiklását a dél-afrikai focivébé első, péntek délutáni negyeddöntőjében. Az utolsó edzésen megsérült Mathijsen helyét átvett veterán Ooijer bizonytalanságát csak egyszer kihasználni képes brazilok a szünet után érthetetlenül lazítottak, így némiképp várhatóan vált csapata hóhérává Felipe Melo. A pazar gólpasszt feledtetve a középpályás öngólt fejelt az ügyetlenkedő kapusnak, majd a 73. percben földön fekvő ellenfelét megtaposva jutott a jogos kiállítás sorsára. Akkor már vezettek a narancsmezesek, miután a nem a legmagasabb Sneijder védhetetlenül fejelt a dél-amerikai hálóba. Emberhátrányban az összeroppant braziloknak semmi sem sikerült, és a hátralevő időben látottak alapján senkit sem lepett volna meg, ha a hollandok még két-háromszor megzörgetik a jobb sorsra érdemes Julio Cesar hálóját.

Bár a vébé eddigi legnagyobb meglepetésének számít, a hollandok továbbjutása teljesen megérdemelt, csakúgy, mint az elbizakodott cariocasok búcsúja.

„Az első húsz percben boldog voltam, hogy csak 1-0-ra vezettek a brazilok, s azt mondtam segítőmnek, Frank de Boernak, hogy még mindig van esélyünk. A második félidőben megmutattuk, hogy mennyire jók vagyunk. Ma este bulizunk egy hatalmasat, aztán folytatjuk a munkát, és újra küzdeni fogunk” – nyilakozta Bert van Marwijk holland szövetségi kapitány. A másik oldalon a meccs után lemondott Dunga azon kesergett, hogy képtelenek voltak arra, hogy megtartsák az első félidőben elkapott ritmust és a második játékrészben is hasonlóan futballozzanak.

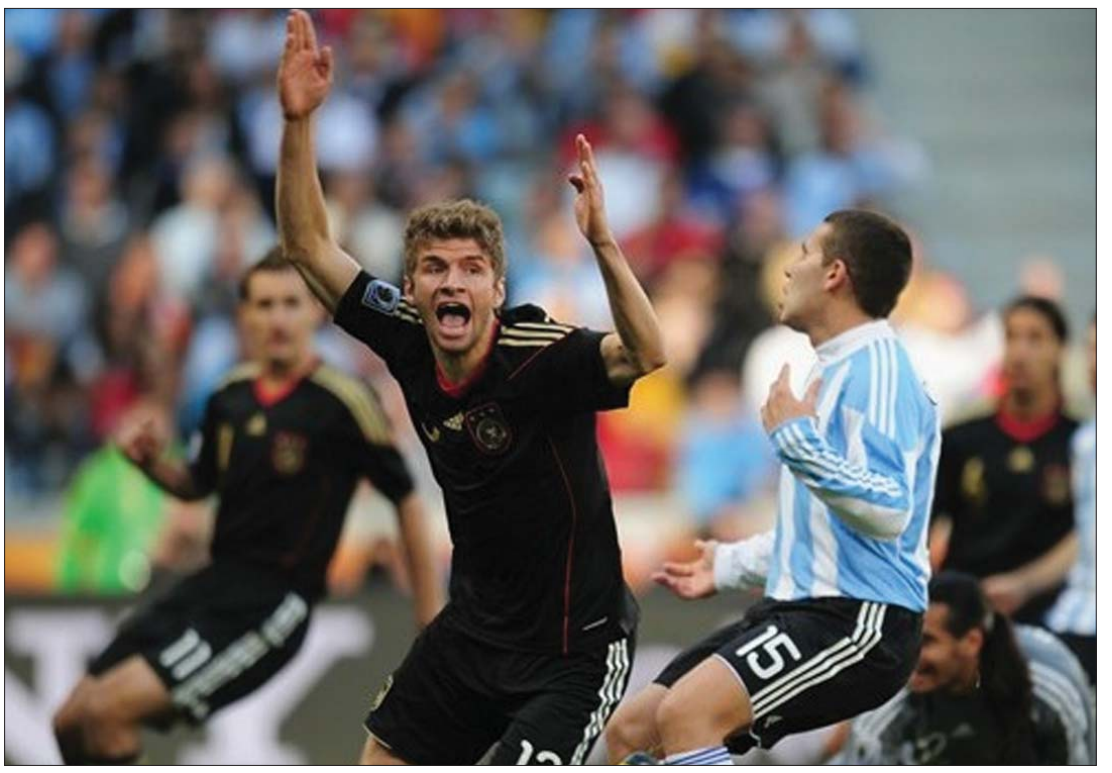

Az előre hozott vébédöntőnek titulált argentin-német párharc a „pumák” megalázó vereségével zárult

„Uru” öröm, ghánai dráma

Futballdráma volt a javából, gyönge idegzetűeknek nem ajánlott összecsapás az Uruguay és Ghána közt rendes játékidőben 1-1-es döntetlennel zárult péntek esti mérkőzés. Szépségdíjas gólok után, a kétórás csata utolsó másodperceiben Luis Suarez kézzel mentett a gólvonalról, ő mehetett is a piros lap láttán, Gyan pedig nekiveselkedett a 11-esnek. Az elemi erővel meglőtt labda a keresztlécen csattant, a büntetőrúgásoknál pedig Fortuna istennő végképp elfordult az afrikaiaktól. Az „uruktól” csak Pereira hibázott, a másik oldalon viszont Mensah és Adiyah tizenegyesét is hárította Muslera, Abreu pedig pokoli hidegvérrel ölte meg a ghánai reményeket.

Milovan Rajevac, a ghánaiak szerb szövetségi kapitánya így összegezett: „Gratulálok Uruguaynak, de ami történt, az a sport igazságtalansága.”

Megalázott „pumák”

A szombati játéknap előre hozott vébédöntőnek titulált argentin-német párharca a „pumák” megalázó vereségével zárult. Az apatikus Maradona-legénység mintha egy percig sem hitt volna esélyében, gólvágói – Higuain és Tévez – körbelőtték a német kaput, Messi pedig szinte labdát sem kapott a szoros őrizetben.

A másik oldalon Schweinsteiger űzött rendre csúfot az argentin védelemből, hibátlan gólpasszokat osztogatott, és bár nem volt eredményes, a meccs legjobbjává választották. Miroslav Klose látványos „duplával” ünnepelte 100. válogatottságát.

Mielőtt a fiúk sörözésén a meghatódott Angela Merkel kancellár is megjelent volna, Joachim Löw szövetségi kapitány így nyilatkozott: „Büszke vagyok arra, ahogy a második félidőben játszottunk. Igazi bajnokhoz méltó teljesítményt nyújtott a csapat, a középpályássor és Klose is világklasszisként játszott. Bejutottunk a négy közé, de oda is tartozunk. A kezünkben a lehetőség, hogy valami igazán nagyot alakítsunk!” „Ez életem legsúlyosabb vereség, véget ért egy álom. Nem voltunk kreatívak a pályán” – kesergett Diego Maradona argentin szövetségi kapitány, akinek lemondását máris sokan sürgetik.

Casillas elbúcsúztatta Paraguayt

Egy érvénytelenített gól, három tizenegyes és ugyanannyi kapufa az egyetlen gólnál: az utolsó negyeddöntőre is teljes mértékben illik a drámai jelző.

Az Európa-bajnok ibérek több mint 80 percet szenvedtek a rendkívül elszánt paraguayiakkal szemben, s a jó ég a megmondhatója, hogy mi lett volna a vége, ha Batres megadja Valdez egyébként teljesen érvényes gólját a 41. percben. A szünet utáni első negyedóra végén Casillas kiütötte Cardozo büntetőjét, három perccel később pedig már Xabi Alonso nézett farkasszemet Villarral a másik oldalon. A büntető a hálóban kötött ki, Batres azonban megismételtette, s ezúttal a dél-amerikai hálóőr remekelt. A kipattanó labdára lecsapó Fabregast a napnál világosabban gáncsolta Villar, a síp azonban ezúttal néma maradt. A hajrában Pedro találta el a kapufát, majd David Villa két kapufás gólja pecsételte meg Cardozóék sorsát. A hajrá már csak Casillas világklasszisáról szólt, hiszen a 109. válogatottságát ünneplő hálóőr Santa Cruz százszázalékos helyzeténél is tisztázott az utolsó percekben.

„Kapusunk, Casillas rendkívülit nyújtott. Volt két egészen káprázatos védése, és nagy mértékben hozzájárult a sikerünkhöz” – lelkendezett a meccs lefújása után Vicente del Bosque, a spanyolok szövetségi kapitánya. „Egyetértek kollégámmal, a Real Madrid kapusa kulcsszerepet játszott vereségünkben. Kétségtelenül ő volt a meghatározó figura ezen a meccsen … Egyenrangú ellenfelei voltunk a spanyoloknak, de ezúttal ez sem volt elég” – tette hozzá Gerardo Martino, a paraguayiak argentin szövetségi kapitánya.

Közel már a végkifejlet

Ami az elődöntőket illeti, holnap Cape Townban Hollandia és Uruguay, szerdán Durbanban pedig Németország és Spanyolország játszik a döntőbe jutásért. Az egyformán 21.30-kor kezdődő elődöntőkről a *TVR* számol be élőben. ◄

Szakmai szemmel – Jenei Imre

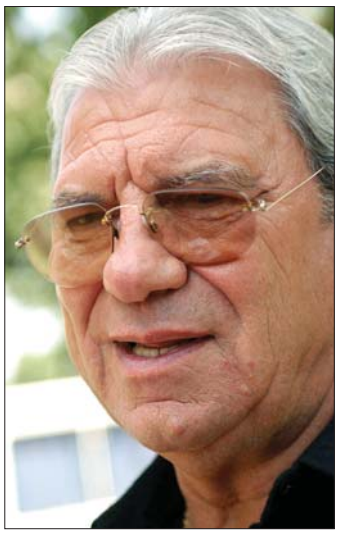

Fájdalmas volt az argentinok súlyos veresége, Diego Maradonát sajnálom, mert számára megalázó eredmény született – értékelte az *Új Magyar Szó*nak a negyeddöntők eredményeit Jenei Imre. A magyar és a román válogatott egykori sikeredzője szerint annak ellenére, hogy nem rúgott gólt, Messi dél-afrikai szereplése nyereség az argentinok számára, minthogy a Barcelona csatára bebizonyította: csapatemberként is értékes tud lenni csapatának. Ami Dunga, a brazilok vezetőedzőjének lemondását illeti, Jenei szerint ez normális gesztus, és Maradonának követnie kell a brazil edző példáját. „Le kell mondani, nem kell megvárni, amíg lemondatnak” – szögezte le a mesteredző. Mint hozzátette, az európai csapatok végül jól szerepeltek, és a németek negyeddöntőbe jutása sem meglepetés a mutatott játék alapján. Ami a végső győzelmi esélyeket illeti, Jenei Imre szerint erre a hollandok és a spanyolok a legesélyesebbek, minthogy mindkét csapat fiatal és energikus játékosokból áll. „Ugyanakkor a németek is megérdemelnék a világbajnoki címet, szenzációsan futballoztak” – tette hozzá Jenei.

Röviden

Gyenge szereplés

A magyar válogatott büntető párbaj után vesztett a görögökkel szemben (13-14) a női vízilabda-Világliga kaliforniai nyolccsapatos Szuperdöntőjében, s nem jutott a legjobb négy közé. Az 5–8. helyezettek versengésében Petrovics Mátyás együttese visszavágott ugyan a kanadaiaknak az elvesztett csoportmérkőzésért, 11-9-re verte a juharfaleveles gárdát, hogy aztán a helyosztón 8-7-re kikapjon Kínától. A magyarok a hatodik helyen zártak. A Világliga Szuperdöntőjét a házigazda Egyesült Államok nyerte Ausztrália ellenében (12-11, büntetők után), a kisdöntőben a görögök böntetőkkel bizonyultak jobbaknak az oroszoknál (8-7).

Talmácsi 11. lett Barcelonában

A Moto2 géposztályban érdekelt Talmácsi Gábor a 11. helyen végzett a gyorsaságimotoros-világbajnokság tegnapi Katalán Nagydíján. A 32. rajtkockáról indult magyar versenyző adott ponton a 8. helyre zárkózott fel, de többre nem volt képes. A futamot a japán Takahasi Juki nyerte. A világbajnoki pontversenyben Toni Elias (spanyol, 111 pont) vezet, Talmácsi (42) jelenleg a 10.

Cancellara nyert a nyitányon

Az olimpiai bajnok svájci Fabian Cancellara (Saxo Bank) volt a leggyorsabb szombaton a 97. Tour de France országúti kerékpáros körverseny rotterdami prológján. A 8,9 km-es egyéni időfutamban a hétszeres győztes és utolsó Tourján induló amerikai Lance Armstrong (RadioShack) negyedik, míg a címvédő spanyol Alberto Contador (Astana) hatodik lett. Tegnap a Rotterdam és Brüsszel közti 224 km-es szakaszt tekerte le a mezőny.

Világbajnok magyar kézisek

Aranyérmet nyert a magyar női válogatott a Nyíregyházán és környékén zajló XX. főiskolás kézilabda-világbajnokságon. Varga József csapata szombaton 31-22-re verte a cseh válogatottat és a tegnapi zárómérkőzés eredményétől függetlenül megszerezte az elsőséget.

Vereségek a bolgároktól

John Carl Neumann, a román férfi kosárlabda-válogatott új vezetőedzője Szófiában mérte föl csapata játékerejét. A főleg hazai bajnokságban szereplő játékosokból összeverbuvált gárda 89-73-ra, majd 96-73-ra kapott ki a házigazda bolgároktól, az amerikai szakember mindenkinek játéklehetőséget adott. A román keretben Andrei Mandache, Mihai Paul, Szíjártó Levente, Tudor Dumitrescu, Paul Chetreanu-Don, Vlad Moldoveanu, Andrei Căpuşan, Ionuţ Drăguşin, Mihnea Haiduc, Tudor Jucan, Titus Nicoară, Mihai Silvăşan, Lázár László, Ionuţ Macaveiu és Dragoş Andrei kapott helyet.

Mircea Lucescu a legjobb

A Ucrainean Premier League (UPL) szavazása értelmében Mircea Lucescu, a Sahtyor Donyeck mestere a 2009–2010-es idény legjobb edzője Ukrajnában. Az UPL díjazta Darijo Srnát (Sahtyor, a legjobb játékos), Andrij Pjatovot (Sahtyor, a legjobb kapus) és Viktor Svecovot (a legjobb játékvezető).

Focipályát avattak Mándokon

Buzánszky Jenő, az Aranycsapat tagja és Tőkés László EP-képviselő jelenlétében avatták fel Mándokon az új focipályát szombaton, 2010. július 3-án. A sportpályaavató értékét jelentősen növeli az is, hogy az új létesítmény a mándoki Forgách-kastély parkjából a háború után kialakított régi focipálya helyett készült, következésképpen a sportszeretet és az épített örökség védelme szerencsésen egybeesett – mutatott rá Tőkés László az avatón. Buzánszky Jenő a pályaavatón a sport fontosságát hangsúlyozta.